

OPERAATIO AINUTLAATUINEN SAARISTOMERI
TOIMINTARAPORTTI 2021

TURUSSA, 31.1.2022

Kuvat Jaakko Ruola

AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI

Hyvää Joulua ja puhtaampaa tulevaisuutta Saaristomerelle.

Suomen kansallisaarre on vaarassa. Saaristomeri on ainutlaatuinen luontokohde. Yhteensä 41 255 saaren mosaikki muodostaa lajissaan maailman suurimman saariston. Vuosikymmenien rehevöitymisestä johtuen se on suuressa vaarassa. Siksi on perustettu Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri.

Professori Kalervo Väänänen on tehnyt Saaristomeren tilanneanalyysin ja sen puhtaan tulevaisuuden toimenpidesuunnitelman.

Operaatiomme tekee työtä suunnitelmien toteuttamiseksi ja Saaristomeren tarvitseman tervehdyttämishojelman tunnetuksi tekemiseksi niin päättäjien kuin kaikkien suomalaisten keskuudessa. Tukenamme on vahva vaikuttajaverkosto, jossa on yksityishenkilöitä, yrityksiä, yhteisöjä.

He kaikki vievät viestiämme eteenpäin omille sidosryhmilleen: Saaristomeri on pelastettava ja tuleva uusi vuosi 2021 on ratkaisevan tärkeä. Sanoista tekoihin.

Me olemme jo liittyneet Saaristomerivaikuttajiin. Tule sinäkin yrityksesi tai yhteisösi kanssa mukaan. Yhdessä autamme Saaristomerta kohti puhtaampaa tulevaisuutta.

PES Arkkitehdit Oy, Helsinki, **Schauman Arkkitehdit Oy**, Turku & Helsinki, **Olli Aakula**, toimitusjohtaja, LähiTapiola Varsinais-Suomi, **Antti Ala-Nissilä**, hallituksen puheenjohtaja, Varsinais-Suomen Autocenter Oy, **Sakari Alhopuro**, lääkintöneuvos, **Kimmo Arjasmaa**, toimitusjohtaja, Arjasmaa Yhtiöt Oy, **Nina Arvonen**, toimitusjohtaja, Teknopower Oy, **Christoffer Bostrom**, apulaisprofessori, Abo Akademi, **Benito Casagrande**, arkkitehti, Oy Casagrandentalo, **Jan Drugge**, myyntipäällikkö, Nordkalk Oy, **Jarkko Eioranta**, puheenjohtaja, SAK, **Lassi Eskell**, yrittäjä, Geosynt Oy, **Heikki Hedman**, hallituksen puheenjohtaja, Keskusautohalli Oy, **Pekka Heikonen**, hallituksen puheenjohtaja, Pemamek Oy, **Mika Heiskanen**, suunnittelija, Meyer Turku, **Jorma Helminen**, toimitusjohtaja, Oy Osk. Rajala, **Tero Hennilä**, toimitusjohtaja, HKScan Oy, **Juha Helokoski**, toimitusjohtaja, ECKES Granini Finland Oy, **Petri Hollmén**, toimitusjohtaja, Lyyti Oy, **Mirva Hollsten**, toimitusjohtaja, Lightpress Oy, **Nina Honkaranta**, aluejohtaja, Tallink Silja Oy, **Maarit Hurme**, kauppa- ja kauppakeskus Skanssi, **Kari Häkämies**, maakuntajohtaja, Varsinais-Suomen Liitto, **Jari Hänninen**, apulaisprofessori, Selli, Saaristomeren tutkimuslaitos, **Jouko Högnander**, biologi, Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri, **Janne Ilkuri**, yrittäjä, Geosynt Oy, **Lauri Inna**, aluejohtaja, Kesko Lounais-Suomi, **Thomas Isaksson**, toimitusjohtaja, Vaasan Oy, **Henrik Jansson**, aluejohtaja, Metsähallitus, **Pekka Jokisuu**, toimitusjohtaja, Kultaranta Resort Oy, **Olli Kallatsa**, tutkimus-, kehitys- ja innovaatiojohtaja, Kiilto Family Oy, **Pentti-Oskari ja Kariolankari Kangas**, Herrankukkarit Oy / Höyrylaivaosakeyhtiö s/s Ukkopekka, **Tomi Kantola**, johtaja, Raisio Aqua Oy, **Jussi Kekkonen**, Senior Partner, Milton Group Oy, **Timo Ketonen**, hallituksen puheenjohtaja, Aboa Advest Oy, **Teemu Kiiski**, toimitusjohtaja, Finnish Design Shop Oy, **Jukka Knaapi**, toimitusjohtaja, Tulostuskeskukset Höfing Oy, **Saku Koivu**, **Jukka Kola**, rehtori, Turun Yliopisto, **Mirja Koskinen**, vesiyksikön päällikkö, Ely-keskus, Varsinais-Suomi, **Kimmo Kotro**, toimitusjohtaja, JKK Kiinteistöt Oy, **Henri Kulmala**, toimitusjohtaja, DBTL, **Kalle Kulmala**, varatoimitusjohtaja, DBTL, **Ari Kumpulainen**, toimitusjohtaja, Piikio Works Oy, **Pekka Kuusniemi**, toimitusjohtaja, Raisio Oyj, **Juha Kääriä**, ylläpitäjä, Turun Ammattikorkeakoulu, **Rami Lahti**, toimitusjohtaja, Betonilaatta Oy, **Markku Lappalainen**, toimittaja-tietokirjailija, **Juha Lehtola**, toimitusjohtaja, Buster Boats, Inhan Tehtaat Oy, **Kaisa Leivo**, toimitusjohtaja, Turun Kauppakamari, **Juhani Leppä**, toimitusjohtaja, Leppä Consulting Oy, **Lasse Lindholm**, yhteyspäällikkö, Keskinäinen vakuutusyhtiö Varmia Turun Liikemiesyhdistys ry, **Ilkka Lääkkö**, toimitusjohtaja, Benesol Oy, **Olli Madekivi**, ylläpitäjä, Varsinais-Suomen ELY-keskus, **Timo Mikola**, toimitusjohtaja, Ihano Invest Oy, **Tapani Mylly**, viestintäpäällikkö, Meyer Turku, **Hanne Mäkelä**, viestintä- ja brändi johtaja, Nordkalk Oy, **Jarmo Määtä**, kunnanjohtaja, Jokioisten kunta, **Tapani Mönkkönen**, teollisuusneuvos, Kaarina, **Tuomas Nyberg**, talousjohtaja, Meyer Turku, **Markku Ollikainen**, Suomen ilmastopaneelin puheenjohtaja, ympäristöekonomin professori, Helsingin yliopisto, **Tapio Peltomäki**, toimitusjohtaja, Scirocco Oy, **Leena Pennanen**, toimitusjohtaja, SL Yhtiöt Oy, **Liisa Pietola**, ympäristöjohtaja, MTK, **Arto Puolimatka**, toimitusjohtaja, Rausanne Oy, **Rauno Puolimatka**, hallituksen puheenjohtaja, Rausanne Oy, **Aleksi Randell**, toimitusjohtaja, Rakennusteollisuus, **Jari Rastas**, pääkonsultti, toimitusjohtaja, Prima Yhtiöt, **Markku Ropponen**, Merihartatula, **Jaakko Ruola**, sisältöjohtaja, Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri, **Olli-Pekka Saario**, toimitusjohtaja, Osuuspankki Turku, **Jonne Saivosalmi**, toimitusjohtaja, Briiffi Oy/Ground Communications, **Anita Saksi**, hallituksen puheenjohtaja, Kaune Oy, **Heikki Salmela**, hallituksen puheenjohtaja, Hesburger-yhtiöt, **Pekka Samooja**, toimitusjohtaja, Dentosaurus Oy, **Juha Saviluoto**, hallituksen puheenjohtaja, JAS-teknikka Oy, **Marianne Sinkkonen**, koordinaattori, Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri, **Nina Söderlund**, suunnittelija, Abo Akademi, **Maria Taipale**, johtava rehtori, Koulutuskuntayhtymä Raseko, **Timo Erik Talvio**, toimitusjohtaja, Donne Oy, **Tom Terinkoski**, toimitusjohtaja, Teknotoimi Oy, **Janne Torikka**, toimitusjohtaja, Munax Oy, **Valtteri Uotinen**, liiketoimintajohtaja, Kultaranta Resort Oy, **Risto Utolahti**, **Kari Veijonen**, projektijohtaja, Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri, **Janne Virtanen**, edunvalvontajohtaja, Varsinais-Suomen Liitto, **Elina Virtanen**, Kaarina, **Kalervo Väänänen**, emeritus, Turun yliopiston rehtori, Saaristomeren selvityshenkilö, Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri, **Stefan Wallin**, vaikuttajaviestinnän johtaja, Milton Group Oy, **Moirra von Wright**, rehtori, Abo Akademi, **Matti Äijälä**, toimitusjohtaja, Auratum Asunnot Oy

Lisätiedot www.ainutlaatuinen-saaristomeri.fi ja projektijohtaja: kari.veijonen@veijonenconsulting.fi

AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI
Operaatio Saaristomeri 2019–2023

Kuva: Jaakko Ruola

TAMMI – HELMIKUU

Tilanneanalyysin, strategian ja toimintasuunnitelmien hiomista. Yhteyksiä, keskusteluja, palavereita päättäjien ja avainvirkamiesten kanssa.

MAALISKUU

Operaation valmisteleva esitys Sanna Marinin hallitukselle
26.3.2021 tavoitteena, että valtioneuvosto käsittelisi ja
päättäisi puoliväliriihessään huhtikuussa Saaristomeri-
ohjelman perustamisesta.

ARVOISA SANNA MARININ HALLITUS

AINUTLAATUINEN
*SAA*RISTOMERT

ARVOISA SANNA MARININ HALLITUS

Hallituksen ohjelmassa painottuvat mielestämme erinomaisesti elinympäristömme kannalta tärkeät arvovalinnat:

Kestävä kehitys, vahva huomio ilmastonmuutoksen torjuntaan, luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen pysäyttäminen, riittävien resurssien varmistaminen Itämeri-strategiaan ja Itämeren suojelusuunnitelman HELCOM – päivittämiseen, tehostetun vesiensuojeluohjelman jatkaminen, peltojen kipsi-, rakennekalkki- ja ravinnekuikutuskäsittelyn laajentaminen sekä kotimaisen luonnonkalan käytön edistäminen.

Operaatiomme kiittää hallitusta näistä linjauksista. Saaristomeren kannalta myös hallituksen Veden vuoro -tehostamisohjelma on ollut hyvä alkua ja jolle toivomme pitkäjänteistä jatkoa.

Viimeisen puolen vuoden aikana olemme käyneet hyviä keskusteluja Saaristomeren tilasta ja tulevaisuudesta ministerien ja ministeriöiden virkamiesten kanssa.

Olemme järjestäneet webinaareja yhteistyössä sekä ympäristöministeriön että maa- ja metsätalousministeriön kanssa.

Tilaisuuksiimme on osallistunut merkittävä joukko asiantuntijoita, päätöksentekijöitä ja asian kannalta tärkeitä virkamiehiä ja muita vaikuttajia.

Yhteinen ja yksimielinen näkemys on, että maailmassa ainutlaatuinen Saaristomeren alue on suuressa vaarassa. Rehevöityminen lisääntyy ja meren tila heikkenee.

Valtioneuvoston kanslian tilaama Rannikkovesiemme vedenlaadun ja rehevöitymistilan tulevaisuus ja sen arvioiminen julkistettiin maaliskuun alussa.

Selvitys on mielestämme erittäin hyvin ja perusteellisesti tehty. Se vahvistaa edellä kuvattua tilannekuvaa entisestään.

AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERTY

OPERAATIO AINUTLAATUISEN SAARISTOMEREN VETOOMUS

Saaristomeren valuma-alue on Suomen ainoa jäljellä oleva hot spot -kohde Itämeren suojelukomission pahimpien kuormittajien listalla.

Kiitos ympäristöministeriön virkamiesten ja ilmasto- ja ympäristöministeri Krista Mikkosen, tekeillä on nyt myös tiekartta hot spotin poiston edellyttämistä kokonaisvaltaisista toimista.

Saaristomeren pelastaminen on merkittävä yhteiskunnallinen päätös. Meren tila käännetään parantumisen uralle, alueen lajikirjoltaan maamme monimuotoisin luonto turvataan ja potentiaaaliltaan maailmanluokan matkailualue syntyy kestävän kehityksen periaattein.

Professori Kalervo Väänänen kiertotalousratkaisusta tulee malliesimerkki maailman maille ja merille, orgaanisten lannoitteiden markkinat kasvavat, **bio- ja kiertotalouteen tehtävät investoinnit** luovat työpaikkoja...

Puoliväliriihen päätös ohjelmasta, jolla Saaristomeri kääntyy positiivisen kehityksen tielle, on luonnollinen ja looginen täydennys ympäristö- ja luontoystävälliseen hallitusohjelmaan.

Uskomme, että kansallisaarteemme Saaristomeren vastuullinen hoito saa myös kansalaisten ja median kannatuksen.

Uskomme, että päätös kansallisaarteemme vastuullisesta kohtelusta on myös kansalaisten laajojen piirien kannattama asia.

AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI

KAKSI ALOITETTA HALLITUKSEN PUOLIVÄLIRIIHEEN

- 1. Hallitus päättää puoliväliriihessään 21.–22.4.2021 käynnistää Saaristomerothjelman, jonka tavoite on saada alue pois Helcomin hot spot -listalta**
- 2. Hallitus päättää asettaa Saaristomerothjelmalle korkean tason ohjausryhmän.**

Ohjausryhmän tehtävänä olisi valvoa Saaristomerothjelman tiekartan etenemistä, koordinoia kaikkien Saaristomeren tilan kehittymisen eteen työskentelevien monien tahojen toimenpiteitä ja niiden yhdensuuntaista vaikuttavuutta.

Tavoitteena olisi luoda laajaan yhteistyöhön perustuva tavoitteellinen toimintakokonaisuus, jolla Saaristomeren puhdas tulevaisuus turvataan ja alueen vetovoimaa ja kehitystä vahvistetaan luonnon, virkistys- ja retkeilykäytön, kestävän kehityksen matkailun ja uusien asukkaiden sekä yrittäjien näkökulmista.

Haluamme kiittää ministereitä ja ministeriöiden virkamiehiä tähänastisesta hyvästä yhteistyöstä 2019–2021.

Mikäli hallitus tekee puoliväliriihessä tahtotilapäätöksen Saaristomeren tulevaisuuden puolesta, teemme me parhaamme asian julkistamiseksi suomalaisten tietoisuuteen näyttävästi ja positiivisesti viestinnän ja markkinointiviestinnän keinoin.

Turussa, 26. maaliskuuta 2021

Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomero

Kari Veijonen
projektijohtaja

Jaakko Ruola
sisältöjohtaja

Kalervo Väänänen
Saaristomeren selvityshenkilö

AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI

AINUTLAATUINEN SAARISTOMERI -HANKE KOKOAA POIKKEUKSELLISEN SUUREN PONNISTUKSEN SAARISTOMEREN TILAN PARANTAMISEEN.

Uusin tutkimus osoittaa, että meren tilaa voidaan parantaa merkittävästi huolimatta ilmastomuutoksen huuhtoutumia ja rehevöitymistä lisäävästä vaikutuksesta.

Suuri osa ravinteiden huuhtoutumista estävistä toimista jouduttaa myös ilmastotoimia. Esimerkiksi kasvipeitteisyys ja kerääjäkasvit sitovat hiiltä maahan, kipsi ja rakennekalkki pitävät orgaanisen hiilen pellossa. Vaikutus ei ole merkityksetön. Itämeri on päästölähde. Kun hiukkasmaisen ja orgaanisen hiilen huuhtouma vähenee, vähenevät myös niistä vedessä aiheutuvat kasvihuonekaasupäästöt.

Ilmaston kannalta Saaristomeren tulisi olla pikemminkin hiilen sitoja kuin päästäjä. Vaikka tärkeintä Ainutlaatuinen Saaristomeri -hankkeessa on tuottaa puhtaamman ympäristön myötä uusia kestävän kehityksen edellytyksiä, se tekee paljon enemmän.

Ainutlaatuinen Saaristomeri -hanke toimii samalla globaalistikin tärkeänä testilaboratoriona siitä, kuinka vesiensuojelun ja ilmastomuutoksen hillinnän toimiin löytyy uusia synergioita ja yllättäviä mahdollisuuksia ilmastomuutoksen hillintään.

Ainutlaatuinen Saaristomeri -hankkeen kiertotalouteen pohjautuva Saaristomeren puhdistumisen kokonaisratkaisu avaa mahdollisuuksia vihreään siirtymään liittyvän merkittävän liiketoiminnan kehittämiseen. Sillä voimme näyttää maailmalle, että rehevöitymisongelmaan on ratkaisu. Ratkaisu vauhdittaa myös kierrätyslannoitteiden tuotekehitystä ja markkinoiden syntymistä.

Markku Ollikainen

Suomen Ilmastopaneelin puheenjohtaja

Tutkimusjohtaja ja ympäristöekonomian professori emeritus, Helsingin yliopisto

AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI

SAARISTOMERI ANSAITSEE JA TARVITSEE MAAMME HALLITUKSEN HUOMION. NYT.

Saaristomeren valuma-alue on Suomen intensiivisimmin viljeltyä maa-alaa. Valuma-alueen pinta-alasta viljelyssä on lähes kolmasosa.

Vuosikymmenien ajan viralliset viljelysuositukset neuvoivat käyttämään ylimäärin lannoitteita mahdollisimman hyvän sadon takeena. Tämä on kerryttänyt merkittävän ylimäärän ravinteita, eritoten fosforia, alueen maaperään. Viime vuosina lannoitteiden käyttöä on vähennetty paljon, mutta se ei vielä näy valumien vähentymisenä suuresta perintöfosforin määrästä johtuen.

Tarvitsemme pikaisia, pitkäaikaisia ja moninaisia toimia Saaristomeren ravinnekuormituksen vähentämiseksi.

Mikään yksittäinen toimi ei enää ole riittävä laajamittaisen rehevöitymisestä aiheutuvan ekokatastrofin välttämiseksi Saaristomerellä.

Toivon, että maamme hallitus asettaa selkeän tavoitteen Saaristomeren ravinnekuormituksen vähentämisestä tasolle, jossa meri voi puhdistaa itsensä.

Tämä edellyttää ravinteiden tehokasta vähentämistä niin merestä kuin sen valuma-alueen maaperästä. Edessämme on valtava kiertotalouden haaste. Siihen vastaaminen edellyttää monia toimia ja kaikkien kansalaisten pikaista osallistamista.

Voimme samalla avata uuden oven suomalaisen kiertotalousosaamisen kehittämiselle ja sen viennille, sillä valitettavasti Saaristomeri ei ole maailman ainoa rehevöitynyt vesialue.

Kalervo Väänänen

Saaristomeren selvityshenkilö

Professori, Turun yliopiston rehtori emeritus

AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI

Me, Saaristomerivaikuttajien verkoston jäsenet toivomme Sanna Marinin hallitukselta päätöstä, joka turvaa Saaristomeren puhtaan tulevaisuuden.

PES Arkkitehdit Oy, Helsinki

Schauman Arkkitehdit Oy, Turku & Helsinki

Olli Aakula, toimitusjohtaja, LähiTapiola Varsinais-Suomi

Antti Ala-Nissilä, hallituksen puheenjohtaja, Varsinais-Suomen Autocenter Oy

Sakari Alhopuro, lääkintöneuvos

Kimmo Arjasmaa, toimitusjohtaja, Arjasmaa Yhtiöt Oy

Nina Arvonen, toimitusjohtaja, Teknopower Oy

Christoffer Boström, apulaisprofessori, Åbo Akademi

Benito Casagrande, arkkitehti, Oy Casagrandentalo

Jan Drugge, myyntipäällikkö, Nordkalk Oy

Jarkko Eloranta, puheenjohtaja, SAK

Lassi Eskeli, yrittäjä, Geosynt Oy

Niilo Hautala, toimitusjohtaja, Loisto Pro Oy

Heikki Hedman, hallituksen puheenjohtaja, Keskusautohalli Oy

Pekka Heikonen, hallituksen puheenjohtaja, Pemamek Oy

Mika Heiskanen, suunnittelujohtaja, Meyer Turku

Jorma Helminen, toimitusjohtaja, Oy Osk. Rajala

Tero Hemmilä, toimitusjohtaja, HKScan Oyj

Juha Helokoski, toimitusjohtaja, Eckes Granini Finland Oy

Petri Hollmén, toimitusjohtaja, Lyyti Oy

Mirva Hollsten, toimitusjohtaja, Lightpress Oy

Nina Honkaranta, aluejohtaja, Tallink Silja Oy

Maarit Hurme, kauppakeskusjohtaja, Kauppakeskus Skanssi

Kari Häkämies, maakuntajohtaja, Varsinais-Suomen Liitto

Jari Hänninen, apulaisprofessori, Seili, Saaristomeren tutkimuslaitos

Jouko Högmänder, biologi, Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri

Janne Ikuli, yrittäjä, Geosynt Oy

Lauri Inna, aluejohtaja, Kesko Lounais-Suomi

Thomas Isaksson, toimitusjohtaja, Vaasan Oy

Henrik Jansson, aluejohtaja, Metsähallitus

Pekka Jokisuu, toimitusjohtaja, Kultaranta Resort Oy

Markku Järvinen, toimitusjohtaja, RH – Harvesting Oy

Oili Kallatsa, tutkimus-, kehitys- ja innovaatiojohtaja, Kiilto Family Oy

Heikki Kallio, elintarvikekemian professori, emeritus, Turun Yliopisto

Pentti-Oskari ja Karioskari Kangas, Herrankukkaro Oy / Höyrylaivosakeyhtiö s/s Ukkopekka

Tomi Kantola, johtaja Raisio Aqua Oy

Jussi Kekkonen, Senior Partner, Miltton Group Oy

Timo Ketonen, hallituksen puheenjohtaja, Aboa Advest Oy

Teemu Kiiski, toimitusjohtaja, Finnish Design Shop Oy

Jukka Knaapi, toimitusjohtaja, Tuloskiinteistöt Holting Oy

Saku Koivu

Jukka Kola, rehtori, Turun Yliopisto

Mirja Koskinen, vesiysikön päällikkö, Ely-keskus, Varsinais-Suomi

Kimmo Kotro, toimitusjohtaja, JKK Kiinteistöt Oy

Henri Kulmala, toimitusjohtaja, DBTL

Kalle Kulmala, varatoimitusjohtaja, DBTL

Ari Kumpulainen, toimitusjohtaja, Piikkiö Works Oy

Pekka Kuusniemi, toimitusjohtaja, Raisio Oyj

Juha Kääriä, yliopettaja, Turun Ammattikorkeakoulu

Rami Lahti, toimitusjohtaja, Betonilaatta Oy

Markku Lappalainen, toimittaja-tietokirjailija

Juha Laukkanen, aluejohtaja, Elisa Oyj

Juha Lehtola, toimitusjohtaja, Buster Boats, Inhan Tehtaat Oy

Kaisa Leiwo, toimitusjohtaja, Turun Kauppakamari

Juhani Leppä, toimitusjohtaja, Leppä Consulting Oy

Lasse Lindholm, yhteyspäällikkö, Keskinäinen vakuutusyhtiö Varma Turun Liikemiesyhdistys ry

Ilkka Läikkö, toimitusjohtaja, Benesol Oy

Olli Madekivi, ylijohaja, Varsinais-Suomen ELY-keskus

Timo Mikola, toimitusjohtaja, Ihamo Invest Oy

Tapani Mylly, viestintäpäällikkö, Meyer Turku

Hanne Mäkelä, viestintä- ja brändijohtaja, Nordkalk Oy

Jussi Mäлкиä, merenkulkuneuvos, konsernijohtaja, Meriaura Group

Jarmo Määttä, kunnanjohtaja, Jokioisten kunta

Tapani Mönkkönen, teollisuusneuvos, Kaarina

Matti Nurmi, toimitusjohtaja, Vakka-Suomen Puhelin Oy

Tuomas Nyberg, talousjohtaja, Meyer Turku

Markku Ollikainen, Suomen Ilmastopaneelin puheenjohtaja, ympäristöekonomian professori, Helsingin yliopisto

Tapio Peltomäki, toimitusjohtaja, Scirocco Oy

Leena Pennanen, toimitusjohtaja, SL Yhtiöt Oy

Liisa Pietola, ympäristöjohtaja, MTK

Arto Puolimatka, toimitusjohtaja, Rausanne Oy

Rauno Puolimatka, hallituksen puheenjohtaja, Rausanne Oy

Alexi Randell, toimitusjohtaja, Rakennusteollisuus

Jari Rastas, pääkonsuli, toimitusjohtaja, Priima Yhtiöt

Markku Ropponen, Meriharjattula

Panu Routila, hallituksen puheenjohtaja, Syväranta Group

Olli-Pekka Saario, toimitusjohtaja, Osuuspankki Turku

Jonne Saivosalmi, toimitusjohtaja, Briiffi Oy / Ground Communications

Anita Saksi, hallituksen puheenjohtaja, Kaune Oy

Heikki Salmela, hallituksen puheenjohtaja, Hesburger-yhtiöt

Pekka Samooja, toimitusjohtaja, Dentosaurus Oy

Juha Saviluoto, hallituksen puheenjohtaja, JAS-tekniikka Oy

Nina Söderlund, suunnittelija, Åbo Akademi

Maria Taipale, johtava rehtori, Koulutuskuntayhtymä Raseko

Timo Erik Talvio, toimitusjohtaja, Donne Oy

Tom Terinkoski, toimitusjohtaja, Teknotoimi Oy

Arto Toikkanen, toimitusjohtaja, T2H Ihania koteja

Janne Torikka, toimitusjohtaja, Munax Oy

Aimo Turunen, toimitusjohtaja, Kiteen Mato ja Multa Oy

Valtteri Uotinen, liiketoimintajohtaja, Kultaranta Resort Oy

Risto Utoslahti

Janne Virtanen, edunvalvontajohtaja, Varsinais-Suomen Liitto

Elina Virtanen, Kaarina

Stefan Wallin, senior advisor, SEW Advisory Ab

Moir von Wright, rehtori, Åbo Akademi

Matti Äijälä, toimitusjohtaja, Auratum Asunnot Oy

AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI

HUHTIKUU

Viime hetken vetoomus valtioneuvostolle 13.4.2021,
jossa toivoimme hallituksen yksimielistä
päättöstä ja lähetimme liitteenä muun materiaalin ohessa oheisen
varsinaissuomalaisten asiaamme tukevien henkilöiden adressin.

SAARISTOMERI – KANSALAISADRESSI 13.4.2021

Me allekirjoittaneet kannatamme Operaatio Ainutlaatuisen Saaristomeren
Sanna Marinin hallitukselle tekemiä aloitteita, joiden tavoitteena on
käynnistää Saaristomeriohjelma, jolla turvataan Saaristomeren puhdas tulevaisuus.

Toivomme hallituksen yksimielistä päätöstä.

Turussa, 13. huhtikuuta 2021

AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI

Aalto Helena	Ala-Laurila Juha	Arvonen Pertti	Casagrande Benito	Eloholma Pekka	Forss-Rissanen Kristiina
Aalto Paul	Alamaunu Anneli	Asanti Riitta	Casagrande-Sysimetsä	Elonen Timo	Frame Päivi
Aaltonen Auli	Alander Matti	Asplund Kimmo	Marina	Elovirta Artturi	Fredman Tommi
Aaltonen Björn	Alanen Erkki	Aspola Mari	Castrén Sini	Enestam Jan-Erik	Fredriksson Jarmo
Aaltonen Hannu	Alanko Esko Reinonpoika	Auranen Markku	Chander Kirsti	Engman Lars	Fredriksson Jussi
Aaltonen Janne	Alanko Synnöve	Autio Jorma	Christersson Tero	Engström Dickie	Frick Tomi
Aaltonen Jouni	Alasalmi Marki Margit	Auvinen Janne	Collin Anita	Eriksson Björn	Fryckman Rolle
Aaltonen Jukka	Ala-Uotila Jouni	Auvinen Kari	Dahl Sirpa	Eriksson Stig	Gerlander Mika
Aaltonen Marja	Alho Petteri	Backberg Anton	Dahlbom Kirsi	Erjanti Hanna	Goman Nea
Aaltonen Monika	Alhopuro Liisa	Backman Björn	Danska Helena	Eronen Esko	Gran Pia
Aaltonen Niko	Alihaanperä J-p	Backman Charlotta	Degenhardt Kim	Eronen Mikko	Granlund Tiina
Aaltonen Risto	Andersson Monica	Barck Tapani	Degerö Aurora	Ervaskivi Ari	Granström Minna
Aaltonen Yrjö	Annala Timo	Bastman Lotta	Donner Benjamin	Eräpohja Erkki	Grundström Heidi
Aaltonen Vesa	Ansio Hannu	Berg Jorma	Drue Laurent	Eskelinen Jari	Grön Eino
Aaltonen Os. Tuominen Kati	Antikainen Petri	Bergbom Anita	Ehrnroth Henrik	Euro Kalle	Grönblom Kari
Aalto-Setälä Matti	Antikainen Virpi	Bergendahl Kirsti	Eini Laura	Fabritius Kasper	Gröning Janne
Ahjosaari Tea	Antila Kari	Berntzen Caspar	Ekblad Satu	Fager Lotta	Grönlund Inga
Ahlström Pekka	Antila Paavo	Bjorknas Lars	Ekengren Riitta	Fagerlund Outi	Grönqvist Kai
Aho Kimmo	Antila Tuomas	Bjugg Peter	Ekholm Pia	Fagerlund Sam	Grönroos Jari
Ahola Mika	Anttila Anu	Björklund Sannikka	Eklund Håkan	Fagerström Ann-Kristin	Grönroos Petteri
Ahola Teija	Anttila Pasi	Björkroth Mika	Eklund Rita	Fagerström Rosita	Grönroos Tove
Ahonen Kari	Anttonen Anneli	Björkskog Tommy	Eklund Kim	Filppula Jouko	Grönroos Anitta
Ahti Marja	Arasmaa Mikko	Blessing-Ekman Katja	Eklund Päivi	Finne Anne	Gustafsson Maria Johanna
Ahtiainen Lilja	Arjasmaa Kimmo	Blom Urho	Ekman Tony	Flygar Patrik	Haanmäki Birgit
Ailus Tomi	Armanto Jussi	Blomberg Heini	Ekqvist Petri	Fock Annika	Haanpuro Raikku
Aine Pekka	Arni-Hardén Melissa	Blomberg Tomi Tuomas	Ekroos Fredrik	Folkesson-Huttunen Mia	Haapa-aho Esko
Ainola Emma	Arnkil Valtteri	Blomqvist Carina	Ekuri Jouni	Fonsen Christina	Haapala Timo
Airaksinen Pirjo	Aro Ari	Brown Leena-Kaarina	Ekuri Jukka	Fonsen Ilkka	Haapanen Tarja
Airikka Sauli	Aro Kalevi	Brückner Roland	Elenius Maija	Forsberg Timo	Haapasalo Markku
Aittokallio Oscar	Aro Paavo	Buss Sari	Elg Christian	Forsblom Toni	Haapatie Marjo
Ajosenpää Kim	Arponen Jyri	Byman Oscar	Elg Mia Emilia	Forsén Fredi Fredrik	Haarala Pasi
Ajosenpää Terhi	Arve Minna	Bäck Paula	Elo Kari	Forsman Caj	Haarni Ilka
Akkanen Mika	Arvilahti Alexi Axu	Candolin Anne-Maj	Elo Petteri	Forss Johan	Haavisto Jarmo
Ala-Kulju Lotta	Arvonen Henri	Carla Manne	Elo Juha	Forssell-Hautamäki Monica	Haavisto Orvo

Hagfors Rane
Hagsberg Sirpa
Hagsrtröm Clas Göran
Hakala Anna
Hakkarainen Jyri
Hakkarainen Kai
Hakoila Matti
Halkosaari-Mäki Maija
Hallikainen Jouko
Hallivuo Mikko
Halme Antti
Halmela Erik
Halonen Anu
Halonen Maria
Halsinaho Esa
Hamalainen Irmeli
Hannula Antti
Hara Ilkka
Hara Matti
Harju Seija
Harjunpää Mane
Harkke Satu
Harkke Satu
Hartiala Jaakko
Hasselblatt Ben
Hast Jorma
Hast Sirpa-Liisa
Hauninen Liisa
Hautamäki Jon
Hautamäki Olli
Hautamäki Seppo
Havulinna Henri
Heikinheimo Reino
Heikkilä Tomi

Heikkinen Janne
Heikkinen Petri
Heino Lasse
Heino Rami
Heinonen Kari
Heinonen Markku Otto
Heinonen Tapio
Heinonen Tommi
Heiskanen Pasi
Heiskanen Rami
Heiskari Mikko
Helander Kirsi
Helena Miira
Helin Janne
Helkala-koivisto Sari
Helle Pertti
Helle Riitta
Helle S
Hellman Heli
Hellman Ilkka
Hellman Lassi
Hellman Niina
Hellsten Jorma
Helminen Jarmo
Helminen Tuukka
HelmiOrvokki Marika
Helokoski Juha
Hemmila Stina
Hemming Hanna-Leena
Heng Pekka
Henriksson Kim
Henriksson Sebbe
Henriksson Susané
Hentilä Elja

Herhi Kari
Herlin Niko
Hermansson Arja
Hero Laura-Maija
Herrala Mervi
Herrala Vili
Herranen Pekka
Hietaharju Anssi
Hiitela Armi
Hilden Pekka
Hillo Jukka
Hiltunen Jouni
Hilvo Tomi
Hirva Janne
Hirvonen Antti
Hirvonen Jani
Hirvonen Tapio
Hissa Antti
Hollmen Petri
Holmberg Andrea
Holmström Jan-Eric
Holmström Marita
Holmström Niklas
Holmström Riikka
Holsti Jaana
Honkanen Jari
Honkinen Päivi-Leena
Horttanainen Asko
Horttanainen Tiina
Hotti Anne
Hult Arttu
Huopalahti Rainer
Huotari Pia
Huovinen Pekka

Huovinen Pentti
Hupli Sami
Hurme Maarit
Hurmerinta Torsti
Huttunen Markus
Huttunen Pekka
Huttunen Teemu
Huvila Matti A.
Huvila Mirja
Hvitfelt Tommi
Hynni Hanna-Kaisa
Hynynen Ilkka
Hyppölä Harri
Hyytiä Hille
Hägg Mikael
Häkkinen Sini
Häkkinen Tommi
Hämäläinen Rauno
Hämäläinen Tommi
Hänninen Jari
Hätälä Kari
Höysti Mikael
Ignatius Janne
Ihander Kirsti
Ikonen Jouni
Ikonen Jussi
Ilmonen Urho
Ilvessalo Saara
Immonen Juha
Immonen Kari
Immonen Topi
Ingberg Kaj
Inget Hannele
Ingvall Lasse

Inkinen Pentti
Innilä Suvi
Ishihara Hirofoni
Isomäki Seppo
Isotalo Jussi
Itänen Anne Maarit
Jaakkola Ilkka
Jaakkola Kimmo
Jaakkola Sirpa
Jaanti Maarit
Jakobsson Tessa
Jalava Johanna
Jalkanen Heini
Jalonen Kristina
Jani Alikirrin
Jansson Kenneth
Jansson Leif
Jantunen Olli
Jarimo Arto
Jessen-Juhler Markku
Johansson Jenny
Johansson Kari
Johansson Marie
Johansson Milja
Johansson Tuula
Jokela Pasi
Jokinen Heikki
Jokinen Henri
Jokinen Mikko
Jokinen Tapio
Jokisaari Anne
Jonasson Kim
Jormalainen Pia
Jousi Marja-Leena

Joutsamo Timo
Jungar Anders
Junnila Vilhelm
Jussila Antti
Jussila Markku
Juup Britt-Marie
Juva Antti
Juva Ilkka
Juvonen Reijo
Jyrkiäinen Marko
Jännäri-Juva Liisa
Järvelin Jyrki S.
Järvelä Reino
Järvi Antero
Järvi Jari
Järvi Terhi
Järvinen Jan-Erik
Järvinen Sanna
Järvinen Os. Laaksonen
Mirva
Järviö-Mylly Henriikka
Kaarilahti-Vahtera Niina
Kaarmela Oona Anniina
Kaarnivaara Ulla
Kaartovuori Terhi
Kaartovuori Tiia
Kahra Sade
Kaiholan Hannele
Kaijanranta Minna Sude
Kaila Susanna
Kainulainen Harri
Kaira Reija
Kaisti Jussi
Kajander Marko

Kallio Susanna	Karppi Markku	Kiuru Reima	Koskinen Ari	Kuusanmaki Jukka	Laiho Marita
Kallio-Koski Jyrki	Karru Kari	Kivekäs Teemu	Koskinen Kari	Kuusela Kaija	Laine Barbi
Kalliola Risto	Karsila Susanna	Kiviluoto Heikki	Koskinen Petri	Kuusilehto Aki	Laine Jari
Kallio-Mannila Merja	Karumaa Kaj	Kiviluoto Leena	Koskinen Pirjo	Kuusipuska Johanna	Laine Jorma
Kallionalusta Stina	Karvinen Tea	Kivirinta Harto	Koskinen Sari	Kuusisto Sirpa	Laine Luisa
Kalmari Osmo	Karvonen Raina	Klén Taru	Koskinen Sinikka	Kuusisto Vesa	Laine Osmo
Kalske Ari	Kasi Antti	Klenberg Ralf	Koskinen Suvu	Kymäläinen Pauno	Laine Rauno
Kananoja Visa	Kasi Ella	Klimscheffskijv Peter	Kossila Pauli	Kyyriäinen Siru	Lainto Pasi
Kanerva Einari	Kaskinen Carina	Knaapinen Santeri	Kosunen Jarmo	Kyyriäinen Siru	Laitasalo Pekka
Kanerva Hanna	Kataja Lasse	Kniivilä Kai	Kotilainen Markku	Käkönen Erica	Laitavuori Annastiina
Kanerva Ilkka	Kauha Ilkka	Kohonen Yki	Kotkaniemi Miia	Kärkkäinen Elias	Laitinen Jukka
Kanerva Petri	Kaunisto Kari	Koivisto Anne	Kotro Jaana	Kääriäinen Hannu	Laitinen Matti
Kanerva Riitta	Kaunisto Pipsa	Koivula Liisa	Kotro Kimmo	Köhler Johan	Laitinen Ritva
Kangas Arto	Kauppila Jorma	Koivunen Keijo	Kovanen Hanna	Köppä Teemu	Laitio Pentti O
Kangas Pentti-Oskari	Kauppinen Joni	Koivunen Pentti	Kreutzman Minna	Laakkonen Jenni	Lalu Niko
Kangasniemi Risto	Keinänen Esa	Koivuneva Jouni	Kreutzman Tom	Laakso Anne	Lammervo Kari
Kankaristo Pentti	Keinänen Marja-Leena	Konoi Kenneth	Kronberg Johan	Laakso Ella	Langhoff Miia
Kannisto Lotta	Kemppainen Heta	Kontio Kari	Kuitunen Martti	Laakso Lauri	Lapinleimu Sari
Kantola Lasse	Kemppi Mia	Konttinen Jarmo	Kujala Jaakko	Laaksonen Ari	Lappalainen Kaisa
Kantonen Hannele	Kerkola Päivi	Korhonen Juha	Kujanpää Jaana	Laaksonen Janne	Lappalainen Markku
Kantonen Lasse	Kerminen Jukka	Korhonen Pertti	Kullas Jonni	Laaksonen Lassi	Larkela Hannu
Karhilahti Ari	Keskitalo Pentti	Korkalo Pertti	Kullas Riina	Laaksonen Pasi	Larmala Päivi
Karhu Minna	Keskitalo Riikka	Korkeamäki Kimmo	Kulmala Pekka	Laaksonen Päivi	Larsson-Dahl Isabelle
Karhunen Henna	Ketonen Timo	Korpela Mika	Kulmala Pentti	Laalo Risto	Lassila Juha
Karikoski Juha	Keto-Seppälä Maarit	Korpela Sirkku	Kulmala Seppo	Lagerqvist Tanja	Lauhalauma Esa
Karimo Tuomas	Kheder Jaser	Korpijärvi Jocke	Kulo Matti	Lagerström Hanna	Laurila Timo
Karlsson Heikki	Kiili Päivi	Korppoo Sampo	Kultanen Timo	Lahdenranta Taina	Lecklin Kirsi-marja
Karlsson Kaj-Johan	Kiili Santtu	Korte Kari	Kuoppala Jorma	Lahti Eki	Lecklin Roope
Karlsson Karl-Johan	Kilpi Salla	Kortelainen Kai	Kupiainen Pasi	Lahti Mervi Johanna	Lehikoinen Kalevi
Karlsson Maarit	Kilpua Sami	Kortesluoma Tapio	Kurikka Leena	Lahti Tuula	Lehmusto Jouko
Karlsson Peter	KinnunenMarjo Kristiina	Korva Eero	Kurki Kari	Lahtinen Alpo	Lehti Tapio
Karonen Erja	KinnunenNiko	Koskela Teija	Kurkilahti Mika	Lahtinen Krista	Lehtilä Elina
Karonen Erkki	Kirkkomäki Tuuli	Koski Irina	Kurtti Joonas	Lahtomaa Anne	Lehtilä Janne
Karonen Jussi	Kirves Timo	Koski Joonas	Kurvinen Juha	Laiho Aki	Lehtilä Merja

Lehtimäki Antti	Leino Antti	Liitola Pirjo	Lindström Jan	Lönnberg Torsten	Masalin Jarmo
Lehtimäki Sari	Leino Jani	Lilja Esa	Lindvall Timo	Lönnmark Kirsi	Matinpalo-Järves Niko
Lehtinen Artsi	Leino Jukka	Lilja Pekka	Linhala Jari	Lönnroth Matti	Mattila Mari
Lehtinen Eero	Leino Martti	Liljeström Marko	Linjett Euforia	Maijala Roope	Mattson Emma
Lehtinen Jari	Leino Sinikka	Lindahl Jens	Linkolehto Ari	Maine Tiina	Maula Jari
Lehtinen Jarkko	Leino Tarja	Lindahl Robin	Linko-Parvinen Anna	Maja Mikko	Mauno Elina
Lehtinen Jouni	Leino Teija	Lindberg Dee	Linnossuo Outi	Maki Tapio	Mehtäjärvi Anne-Mari
Lehtinen Rami	Leinonen Mika	Lindberg Martina	Lintu Tuija	Makkonen Simo	Mellanen Mikko
Lehtinen Rauno	Leinonen Teija	Lindblad Silja	Lintula Katja	Malila Saara	Merikallio Jussi
Lehtinen Sampo	Leiskola Tuija	Lindbom Tommi	Lipponen Johanna	Malkamäki Varpu	Merikallio Marja
Lehtinen Seppo	Leivonen Juuso	Lindell Hannu	Liski-Tirkkonen Nina	Malkaniemi Timo	Meriläinen Ari
Lehtinen Timo	Lemarchand Sonia	Lindfors Pirjo	Lisko Sakari	Malmi Tommi	Merivalli Johanna
Lehto Eero	Lemmetyinen Henrik	Lindgren Kati	Loimuvuori Juha-Petri	Malmio Kaarina	Mero Matias
Lehto Paula	Lenets Eija	Lindholm Anna	Loukos Hannu	Malmio Katarina	Mickelsson-Ouru Lena
Lehto Pekka	Leppä Paula	Lindholm Lauri	Lujala Sami	Malmivaara Henna	Miettinen Marja
Lehto Reijo	Leppä Vesa	Lindholm Mats	Lumme Erkkä	Manelius Jaakko	Miettinen Timo
Lehto Santtu	Leppäkoski Erkki	Lindholm Susanna	Lundberg Cecilia	Manell Felix	Mikkola Kari
Lehtola Jouni	Leppäluoto Ari	Lindholm Torre	Lundell Ransu	Manninen Hannu	Mikkola Tuomas
Lehtonen Anu	Leppänen Jussi	Lindquist-Karppelin Chrisse	Lundmark Jan	Manninen Jori	Mikkonen Juha
Lehtonen Elina	Leppänen Laura	Lindqvist-Grönbloom Mimi	Lundsten Aya	Manninen Sakari	Mikola Timo
Lehtonen Hannele	Leppänen Raija	Lindroos Eippa	Lunnela Jari	Mantere Lauri	Minkkinen Jaana
Lehtonen Jouko	Leppänen Riina	Lindroos Katarina	Luojus Harri	Marianne Suuronen	Moilasheimo-Jansson Päivi
Lehtonen Laura	Lerto Stiina	Lindroos Kirsi	Luomahaara Marja	Marika Mia	Moisanen Jouni
Lehtonen Mika	Leskinen Merihelena	Lindroos Krista	Luukkaa Marjaana	Marja-aho Lauri	Moisio Elisa
Lehtonen Mirkka	Lessig-Lajanne Matti	Lindroos Marja	Luukkainen Tapani Vesa	Marjomaa Päivi K	Mondolin Juha
Lehtonen Mona	Levaaho Ahti	Lindroth Hannu	Lägerström Kai	Marjunen Jukka	Mononen Ulla
Lehtonen Niko	Levanto Matti	Lindroth Kirsi	Lähteenmäki Ilkka	Markkula Kaisa	Montin Lassi
Lehtonen Pertti	Levola Pekka	Lindroth Liisa	Lähteenmäki Lassi	Markola Jarkko	Monto Riitta
Lehtonen Sari	Levola-Lyytinen Johanna	Lindroth Minna	Lähteenmäki Topi	Marnela Kirsi-Marja	Murto Matti
Lehtonen Timo	Levon Joonas	Lindström Mia	Lähtinen Timo	Martevuo Jorma	Murto-Lehtinen Pauliina
Lehtovaara Tiina	Lieppinen Pekka	Lindström Ossi	Läikkö Hilka	Martiala Kari	Murunen Maisa
Lehtovirta Jari	Liewendahl Markus	Lindström Pia	Läikkö Juha	Marttila-Vaara Minna	Mussaari Maija
Lehtovirta Marjatta	Liikanen Eero	Lindström Richard	Läikkö Ilkka	Marttinen Vesa	Mustikkamaa Juha
Leikkonen Jouni	Liitola Jari	Lindström Sandra	Löfstedt Viktor	Marva Meri-Maija	

Mustonen Hannele
Muurinen Anne
Müller Arja
Myllykylä Erkka
Myllymäki Tommi
Myllyvirta Lauri
Mäkelä Erja
Mäkelä Matti
Mäki Janne
Mäki Olli-Pekka
Mäki Pasi
Mäki Paula
Mäki Tomas
Mäki Veikko
Mäki Ari
Mäkinen Heikki
Mäkinen Ilkka
Mäkinen Outi
Mäkinen Pekka
Mäkinen Päivi K
Mäkinen Seppo
Mäkinen Tuija
Mälkiä Elina
Männistö Mari
Mäntylä Antti
Mäntylä Katja
Mäntymäki Riku
Mäntyvaara Maija
Määttä Jarmo
Määttänen Pekka
Määttänen Teemu
Möller Arja
Naatula Mika
Natri Pasi

Németh Satu
Nemets Eija
Neuvonen Lasse
Nevalainen Airi
Nevalainen Janne
Niemelä Tuomas
Niemi Hannemari
Niemi Janne
Niemi Lalli
Niemi Matti J.
Niemi Mikko
Nieminen Anna
Nieminen Esa
Nieminen Jarmo
Nieminen Karoliina
Nieminen Lauri
Nieminen Matti
Nieminen Niko
Nieminen Vesa
Niinimäki Jussi
Niinimäki Sini
Niitysperä Jari
Nikkilä Petri
Nikkola Ismo
Niskala Pia-Maria
Niskanen Matti
Niskanen Simo
Nisula Aki
Nordling Noora
Nordström Egon
Nordström Vesa
Nummelin Ulla
Nummentalo Juhani
Nummi Petri

Numminen Pekka
Nuortie Elina
Nuotio Tarja
Nurmi Eiju
Nurmi Ilari
Nurmi Jari
Nurmi Kai
Nurmi Matti
Nurmi MC
Nurmi Olavi
Nurmi Sebastian
Nurminen Birgitta
Nyberg Gustav
Nyberg Sandra
Nygrén Eveliina
Nyholm Christer
Nykyri Susanna
Nykänen Tuomo
Nylund Seppo
Nyman Niklas
Närä Timo
Oesch Harri
Ohlsson Jussi
Ohlsson Vesa
Oikarinen Sonya
Oinonen Juhani Henrik
Ojala Outi
Okkola Reima
Oksa Raimo
Oksanen Matti
Orkomies Sari
Orvasto Janne
Otava Veli-Matti
Paananen Jari

Paasio Antti
Paasio Jussi
Paasio Pekka Tapani
Paatelo Pirkko
Paavilainen Kaisu
Paavola Ansku
Paavolainen Pete
Packalen Jaakko
Packalen Sami
Paimionjoki-yhdistys Ry
Pajari Lilja
Pajunen Pekka
Pajusalo Jarkko
Palenius Timo
Palkén Lasse
Palmroos Nina
Paloheimo Heikki
Palonen Raimo K
Palonheimo Maija
Pamppunen Esko
Papinniemi Matti
Parikka Santtu
Parsama Leevi
Parviainen Outi-Ilmuasia
Pasanen Marko
Patja Pirkko
Paukola Kari
Peipponen Pekka
Pelkonen Eija
Pelkonen Tero
Pelto Markku
Peltomäki Jari
Peltomäki Kaisa
Peltonen Aimo

Peltonen Jussi
Peltonen Sissi
Peltonen Tuuli
Peltosara Ritva
Pennanen Kati
Pentikäinen Pekka
Penttilä Teemu
Penttinen Jukka
Perho Jussi
Perttilä Esa
Perälä Veli-Martti
Perämaa-Bredenberg Christa
Pesonen Markku
Pesu Tytti
Peterzens Laura
Peterzens Markus
Pettersson Philip
Pettersson Tuula
Petäjämäki Risto
Pick Maria
Pihlström Kai
Pilke Helene
Pilke Jorma
Pinomaa Arto J
Pirilä Veikko
Pirinen Maarit
Pitkänen Erja
Pitkänen Juha
Pitkänen Markku
Plith Maria
Pohjanoksa Iiro
Pohjansalo Os. Jyväskä Kaisa
Pohjoiskoski Margit
Poikolainen Liisa

Poutala Petri
Prost Pia
Pukkila Mika Juhani
Pulkinen Jorma
Pulli Tapani
Pullinen Antti
Pullola Kristian
Punkari Pekka
Puntila Tauno
Puttonen Terhi
Puurunen Janne
Pylvänen Jaana
Pyykkö lida
Päivilä Markku
Päivänen Carita
Pöllänen Sirpa
Pöntinen Arttu
Pöntinen Benjam
Pöytäniemi Maija-Leena
Raali Anto
Raasio Tuomo
Rachkov Ilya
Rahkonen Timo
Raininko Matti
Rainio Kristiina
Rajamäki Jorma
Rajasto Mariette
Rajasto Vesa-Pekka
Ramberg Tero
Ranin Mikko
Ranki Leena
Rannikko Seija
Rannikko-Laine Malla
Rannila Jim

Rantala Jukka	Rinkineva Suvi	Ruola Eka	Saario Pasi	Salomaa Raija	Schauman Tiina
Rantala Markku	Rinkineva Tuomas	Ruola Heidi	Saari-Uusimäki Heli	Salonen Jaakko	Scheinin Patrik
Rantalainen Kari	Rinne Janne	Ruola Jaakko	Saarto Ari	Salonen Mikael	Sederholm Charles
Rantalainen Merja	Rinne Marja	Ruola Janne	Sabelström Pia	Salonen Pentti	Sederholm Tom
Rantanen Antti	Rinne Pasi	Ruola Nikolai	Saiha Markku	Salonen F. Sumelius Anita	Seela-Huhtamäki Dafna
Rantanen Elina	Rinne-Kylänpää Tiina	Ruola Päivi	Sailing Quovadis	Saloniemi Jyrki	Selänniemi Annika
Rantanen Jarkko	Rintala Jyrki	Ruoslahti Tiisa	Saivosalmi Jaakko	Salovaara Juhani	Seppi Jouni
Rantanen Mia-Maria	Rintala Paavo	Ruotsalainen Eija	Saivosalmi Jonne	Salovaara Markku	Seppä-Lassila Päivi
Rantanen Teppo	Risberg Kari	Rusi Jukka	Saivosalmi Kirsi	Salovaara Pirkko	Seppänen Aarne
Rantanen Ulla	Risikko Tanja	Rusi Pekka	Salahetdin Riku	Salovaara Risto	Seppänen Hannu
Raueiser Eeva-Mai	Rissanen Paula	Ruski Hanna	Salama Erkki	Sandberg Johan	Serko Tom
Raunio Risto	Ristimäki Asko	Ruutu Kim	Salama Eva	Sandholm Henrik	Setänen Olli
Raunio Tarja	Ritvanen Pekka	Rytkölä Ilkka	Salama Jori	Sandholm Maria	Siekinen Merja
Rauste-Laukkarinen Ami	Roininen Anne	Rytsy Hannu	Salanterä Sanna	Sandström Niklas	Siekinen Petri
Rautamaa Jari-Pekka	Rokka Sirpa	Rytsä Päivi	Salko Totti	Sane Harri	Siitonen Miia
Rautamaa Raimo	Ronimus Mirkku	Räsänen Tenho	Salli Sami	Santala Jyrki	Siivonen Katriina
Rautanen Pasi-Mikko	Ronkainen Katja	Räsänen Mika	Sallinen Saara	Santala Mikael	Siivonen Mikko
Rautavaara Arno	Ropponen Markku	Räty Risto	Salmela Jukka	Santalahti Mikko	Siivonen Tapio
Rautiainen Helena	Roschier Maarit	Rönneback Jörgen	Salmenkangas Jenni	Saranpää Hannu	Silén Magnus
Rautiainen Jyrki	Rosenberg Åsa	Rönnberg Jenni	Salmi Antti	Saranpää Minna	Siljander Pia
Rehn Kennet	Rosenlöf Staffan	Rönneberg Marja	Salmi Juha	Sario Heikki	Silvennoinen Riitta
Reima Juha	Rosenqvist Maija	Rönnholm Antton	Salmi Jussi	Sario Kyösti	Silventola Mikko
Reima Jussi	Rosqvist Päivi	Saarhelo Jouko	Salminen Jaanet	Sariola Markku	Silver Esa
Reiman Kirsti	Rotko Ilkka	Saari Ari	Salminen Jouni	Sariola Niina	Silvo Jani
Reims Martina	Rouhiainen Seija T.	Saari Jouko J	Salminen Kari	Sarparanta Heikki	Similä Sami
Reinikainen Matti	Rounas Seppo	Saari Leila	Salminen Markku	Saukkonen Marjo	Simonen-Spicer Laura
Reivolahti Jouni	Rouvali Kari	Saarinen Ann-Helen	Salminen Pekka	Saura Jyri	Sinisalo Salli
Reivonen Samuli	Ruissalon Ystävät ry	Saarinen Asse	Salminen Timo	Saurio Pekka	Sinkkonen Arto
Relanto Pasi	Ruisvaara Kari	Saarinen Esa	Salminen Jouni	Saviluoto Juha	Sinkkonen Poppis S.
Repo Heikki	Rumpunen Katja	Saarinen Jukka	Salminen Pekka	Savo Mari	Sipilä Jouko
Riihimäki Mikko	Ruoho Ari	Saarinen Maria	Salo Juha	Savolainen Reijo	Sipilä Leena
Riikari Matti	Ruohomeri Reetta	Saarinen Sassu	Salo Kalle	Savolainen Risto	Sipilä-Viitala Mari
Riipinen Pekka	Ruohonen Juha-Pekka	Saarinen Sirpa	Salo Riitta	Schauman Adina	Sippel Henrik
Rima Larissa	Ruola Anne	Saario Ari	Salolainen Pertti	Schauman Anna	Siren Saara-Sofia

Siukosaari Pia	Sundström Johan	Söderlund Nina	Tienpää Janne	Tuomikoski Turo	Wahlroos Veikko
Sjöblom Hanna	Sunell Kristiina	Söderström Ghita	Tiilikka Mikko	Tuominen Katri	Wahlstein Jan
Sjöholm Jan	Sunme Tarja	Söderström Marita	Tikander Mikko	Tuominen Rikumatti	Wahlsten Ritva
Sjöholm Lotta	Sunnarborg Tuula	Tahvonon Merja	Timgren Martti	Tuominen Telle	Vaho Hilleriikka
Sjöroos Kari	Suomalainen Kirsi	Taipale Eero	Timo Hakola	Tuominen Ville	Vahtera Antti
Skogman Katja	Suomi Henna	Taipale Tomi	Timonen Jaakko	Tuomisto Tero	Wahtera Mats
Skogström Kim	Suomi Juha	Taipalus Anna-Mari	Tirkkonen Janne	Tuononen Olli	Vainio Aki
Sköld Mikko	Suomi Kimmo	Talli Etelämäen	Tirri Timo	Turtonen Kristiina	Vainio Jutta
Soiniitty Ari	Suominen Anneli	Tallqvist Reijo	Tocklin Pasi	Turunen Päivi	Vainio Kari
Sokajärvi Pentti	Suominen Ilkka	Talvio Jussi	Toissalo Timo	Turunen Vesa	Vainio Pekka
Soljama Helena	Suominen Jukka	Talvio Timo Erik	Toivainen Tuuli	Tuuri Pekka	Vainio Rami
Soon Esa	Suominen Seppo	Tammi Alexander	Toivanen- Von Wright Tytti	Tuusa Ari	Vainio Sonja
Sormanainen Veijo	Suonio Katri	Tammi Eija	Toivola Veli-Matti	Tuusvuori Maarit	Vainio Tiina
Sourander Rainer	Suortamo Veli	Tammiala Timo	Toivonen Ismo	Tölli Johan	Vainio Timo
Spiik Amy	Suortti Kalevi	Tamminen Jukka	Toivonen Kirsi	Törmänen Petteri	Vainio-Mattila Mika
Standertskjöld-	Sutela Minna	Tapanainen Mika	Toivonen Sauli	Törnroos Jan-Åke	Valkonen Heikki
Nordenstam Peter	Sutela Seppo	Tapola Katri	Toivonen Teijo	Uggeldahl Petri	Vallas Hannu
Starck Jaakko	Suuronen Marianne	Taponen Hannu	Tolonen Teemu	Ulmala Ola	Wallin Mika
Steiner Ari	Suutarinen Jussi	Tarvonen Jyrki	Toponen Tero	Ulvio Kari	Valmela Tuija
Stenberg Tommy	Suvanto Marja-Liisa	Tasala Annika	Toppinen Ali	Uotinen Valtteri	Valtanen Teija
Stenbäck Kalle	Suvanto Mikko	Taskinen Hannu	Tornberg Ari	Urponen Anniina	Valtiala Jenni
Stenbäck Ken	Suvanto Nina	Tavio Timo T	Torvalds Nils	Uschanoff Jari	Valtonen Marja-Liisa
Stendahl Ulla	Suviranta Sirpa	Taxell Kurt	Tsutsunen Mauri	Uskali Raija	van Assendelft Mici
Stenfors Gunilla	Svensson Maria	Teissala Nanna	Tuhkanen Totti	Uski-Aarnio Kirsi	Vane-Tempest Michael
Stenroos Soili	Svärd Janne	Teissala Salla	Tuikka Eeva	Utoslahti Risto	Vanhala Jenni
Storckovius Kirsi	Sydänvirta Gabriel	Teittinen Risto	Tukka Kaisla	Uusiluoto Mia	Vannasmaa Minna
Ståhlberg Tom	Syrjälä Pekka	Telin Anu	Tulonen Pekka	Vaahantoranta Martti	Vanne Harri
Stähle Sven	Syrjänen Mikko	Telin Juha	Tulonen Teppo	Waalkens Tuija	Vappula Ville
Sulasalmi Arto	Syväniemi Liisa	Tengström Roger	Tunturi Tiina	Waaralinna Niko	Waris Hanna
Sumulehto Liisa	Sågbom-Ek Bettina	Tervo Helga	Tuohimaa Jussi	Vaarama Hannu	Varjo Aki
Sundberg Ralf	Säkö Ilkka	Terävä Jarmo	Tuomala Vesku	Vacker Miika	Varjonen Eeva
Sundelin Raimo	Särkijärvi Mika	Tiainen Jannika	Tuomela Eeva	Vaha Marjo	Varjonen Olli
Sundell Lotta	Sääksmäki Teija	Tiainen Katja	Tuomela Sirpa	Wahlberg Jonas	Varppée Outi
Sundqvist Mikaela	Söderlund Annika	Tieaho Riikka	Tuomi Olavi	Wahlman Robert	

Kuvat: Jaakko Ruola

Varsinais-Suomen luonnon-
suojeluliitto ry
Vartiainen Pekka
Vasama Mikko
Vasanen Kari
Wasenius Carl-Gustaf
Vaura Ilkka
Weber Tuula
Weckman Jani
Vehkaoja Eero
Vehmanen Harri
Vehmanen Pertti
Vehviläinen Janne
Veijonen Aksu
Veijonen Jimi
Veijonen Lumia
Veijonen Minnamaria
Veijonen Tiina
Veijonen Tuire
Veistinen Heikki
Venermo Kaisa
Veräjänkorva Pertti
Vesa Sinikka
Vesala Olli
West Klaus
Westerberg Peter
Westerholm Kari
Vesterinen Pauliina
Westermarck Anton
Wiberg Rami
Vierimaa Raimo
Vierimaa Ulla-Maija
Viherranta Tarja
Vihnusvuori Anna-Maria

Viika Sakari
Viiliäinen Tapani
Viinikkala Lari
Viitanen Teijo
Viitaniemi Vesa
Vikberg Kai
Vikman Aki
Wikström Dick
Wilén Ossi
Wilén Markku
Villanen Erik
Winqvist Chris
Vintola Tauno
Virkkunen Laura
Virpi Auvo
Virpiö Merja
Virta Teemu
Wirta Jouni
Wirta JP
Virtanen Esa
Virtanen Jukka T.
Virtanen Päivi
Virtanen Sari
Virtanen Soile
Virtanen Tapio
Virtanen Vesa
Wiskari Juha
Vitikka Juhani
Vogel Petri
von Bonsdorff Tom
von Numers Mikael
von Wehrt Kirsj
Von Weymarn Niklas
von Zweybergk Jari

von Zweybergk Jarl
von Zweybergk Tor
Vuola Jenni
Vuorela Jussi
Vuorenala Tero
Vuorenmaa Juha
Vuori Tommi
Vuurinen Arto
Vuurinen Ilpo
Vuurinen Ilppo
Vuurinen Marko
Vuorio Ville
Vuoristo Heikki
Vuoti Nea
Vähätalo Jaana
Väisänen Marika
Väisänen Pertti
Väisänen Riitta
Välilä Markku
Wärnström John
Ylikotila Petteri
Ylimäki Heini
Ylänen Jukka
Ylönen-Viiri Päivi
Ystävät Ruissalon
Zetterborg Paula
Åberg Aarne
Åhman Iina
Åkerfelt Niklas
Åkesson Niko
Åman Lea
Åström Ralf
Äijälä Matti

HUHTIKUUN VALTIONEUVOSTON YKSIMIELINEN PÄÄTÖS 29.4.2021

Seuraavassa Ympäristöministeriön ja Operaation tiedotteet valtioneuvoston päätöksestä Saaristomeriohjelman perustamisesta.

Puoliväliriihessä turvattiin luonnonsuojelun rahoitus, päätettiin Luontolahjani Suomelle -kampanjan jatkosta ja Saaristomeren tilan parantamisesta

Ympäristöministeriö

23.4.2021 21.07

TIEDOTE

Hallitus turvasi puoliväliriihessään luonnonsuojelun rahoituksen korotetun tason seuraaviksi kahdeksi vuodeksi. Lisäksi hallitus päätti käynnistää kaksi keskeistä luonnon monimuotoisuutta ja hyvää ympäristön tilaa vahvistavaa hanketta: Valtio tuplaa yksityiset suojelualueet valtion maille jatkamalla Luontolahjani Suomelle -kampanjaa ja panostaa Saaristomeren valuma-alueen maatalouskuormituksen vähentämiseen, jotta alue saadaan pois Itämeren suojelukomission (HELCOM) pahimman kuormittajien hot spot -listalta viimeistään vuonna 2027.

Saaristomeri-ohjelma käyntiin

Hallitus teki puoliväliriihessään päätöksen Saaristomeri-ohjelmasta ja sen korkean tason seurantarayhmästä. Ohjelman tavoitteena on vähentää Saaristomeren valuma-alueen hajakuormitusta niin, että alue saadaan pois Itämeren suojelukomission (HELCOM) pahimman kuormittajien hot spot -listalta viimeistään vuonna 2027. Ministeritasoinen seurantarayhmä tulee tarkkailemaan ja tukemaan ohjelman edistymistä.

"Saaristomeren tila on vakava, minkä osoittaa jo status Suomen ainoana jäljellä olevana hot spot -kohteena. Pitkäänkeinen työ Saaristomeren tilan parantamiseksi alkaa kuitenkin tuottaa tulosta. Tavoitteenamme on tiivistää yhteistyötä entisestään päästäksemme maailiin", ministeri Mikkonen sanoo.

Saaristomeri-ohjelman ensimmäiset toimet ovat jo käynnistyneet. Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen johdolla on ryhdytty arvioimaan mahdollisuuksia hakea Saaristomeren valuma-alueen maatalouden kuormituksen poistoa hot spot -listalta nykytilanteesta. Arviointi valmistuu kesän 2021 alussa.

Hankkeen toisessa vaiheessa arvioidaan pullonkauloja, jotka haittaavat sovitujen toimenpiteiden toteuttamista. Hanke päättyy kesällä 2022, johon mennessä laaditaan tiekartta – toimet ja aikataulu – kuormituksen vähentämiseksi ja Saaristomeren maatalouskuormituksen poistamiseksi listalta vuoteen 2027 mennessä. Tiekartan toimia toteutetaan Saaristomeri-ohjelman seuraavissa vaiheissa.

Saaristomeren valuma-alueen maatalouskuormitus on Suomen ainoa jäljellä oleva kohde HELCOM:n Itämeren hot spot -listalla. Lista on laadittu vuonna 1992, minkä jälkeen Itämeren ympärysvalliot käynnistivät laajan yhteistyöohjelman kohteiden puhdistamiseksi. Kohteita oli Itämerellä alkuun 162, nyt 40. HELCOM neuvottelee parhaillaan hot spot -ohjelman vahvistamisesta osana Itämeren toimintaohjelman (Baltic Sea Action Plan) päivitystä.

Hanke toteutetaan laajassa yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Hanketta hallinnoi Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Sidosryhmiä tullaan osallistamaan hankkeen toimintaan tilaisuuksissa, joissa viestitään hankkeen edistymisestä sekä kehitetään yhdessä hanketta. Tavoitteena on saada mukaan muun muassa maatalous- ja vesiensuojelutoimijoita, elinkeinoelämän edustajia, matkailuyrittäjiä ja kansalaisjärjestöjä.

Lisätietoja

Antti Heikkinen

ympäristö- ja ilmastoministerin erityisavustaja

050 348 1408

antti.heikkinen@ym.fi

Saaristomeri-ohjelma

Ympäristöministeriö

Maria Laamanen

ympäristöneuvos

0295 250 359

maria.laamanen@ym.fi

Varsinais-Suomen ELY-keskus

Mirja Koskinen

0295 022 886

mirja.koskinen@ely-keskus.fi

30/04/2021 • AJANKOHTAISTA • TIEDOTTEET

SAARISTOMERI POIS HELCOMIN HOT SPOT - LISTALTA VUOTEEN 2027 MENNESSÄ

– AINUTLAATUINEN SAARISTOMERI

Hallitus on puoliväliriihessä tehnyt tärkeän päätöksen käynnistää Saaristomeri-ohjelman. Sen tavoitteena on saada merialue pois Helcomin Hot Spot -listalta vuoteen 2027 mennessä. Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri on erittäin tyytyväinen hallituksen päätökseen, jolla turvataan Saaristomerelle puhtaampi tulevaisuus.

Saaristomeri on maailmassa ainutlaatuinen alue, jonka luonto on Suomen monimuotoisinta. Se on yli 40 000 saarineen maailman suurin saaristo. Meri on myös osa UNESCO:n globaalia biosfäärialueiden verkostoa. Alueen tila on jo vuosia heikentynyt rehevöitymisen vuoksi.

<http://www.ainutlaatuinen-saaristomeri.fi/saaristomeri-pois-helcomin-hot-spot-listalta-vuoteen-2027>

1/8

30.1.2022 15:40

Saaristomeri pois Helcomin Hot Spot -listalta vuoteen 2027 mennessä – Ainutlaatuinen Saaristomeri

– Tavoitteenamme on ollut lisätä kansallisaarteemme Saaristomereren tunnettuutta ja työskennellä sen puhtaan tulevaisuuden puolesta. Kahden ja puolen vuoden uurastamisen jälkeen olemme saavuttaneet tärkeän välietapin. Olemme erittäin tyytyväisiä hallituksen päätökseen, kertoo operaation projektijohtaja **Kari Veijonen**.

Saaristomeri-ohjelmalle perustetaan seurantaryhmä

Ohjelmalle perustetaan korkean tason seurantaryhmä, jonka tehtävänä on valvoa Saaristomeri-ohjelman tiekartan etenemistä, koordinoita Saaristomereren tilan parantamiseksi työskentelevien tahojen toimenpiteitä ja niiden vaikuttavuutta.

Hallituksen päätöstä pohjusti professori **Kalervo Väänänen** operaatiolle laatima Saaristomereren puhtaan tulevaisuuden toimenpidesuunnitelma. Suunnitelma perustuu pitkälti kiertotalouteen.

– Päätös luo nyt edellytykset Saaristomereren tilan kääntämiseen terveeseen suuntaan. Samalla vahvistuvat alueen monet tulevaisuuden potentiaaliset mahdollisuudet, sanoo Väänänen.

Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri on toiminut aktiivisesti eri osapuolten yhdistämiseksi koko toiminta-aikansa.

– Seminaarit ja yhteydenpito eri ministeriöiden ja poliittisten päättäjien kanssa ovat olleet hedelmällisiä ja synnyttäneet yhteisen tilannekuvan. Työ jatkuu ja nyt tarvitsemme laajan eri toimijoiden yhteistyön ja kansalaistuen kirittämään

TOUKO–KESÄKUU

Neuvotteluja ja yhteistyökeskusteluja hallituksen päätöksen johdosta mm. ympäristöministeriön, ELY-keskuksen johdon ja maakuntajohdon kanssa.

Järjestyksessään ensimmäisen Saaristomeren Huippukokouksen valmistelua tehtiin alati muuttuvien koronahaasteiden ympäristössä.

Lopulta kuitenkin Huippukokouksemme saatiin onnistuneesti järjestettyä, vaikka esimerkiksi yhteistyösuunnitelmat Naantalin Musiikkijuhlien In Honorem Maris -päivän osalta kaatuivat koronaan.

AINUTLAATUINEN SAARISTOMERI HUIPPUKOKOUS NAANTALI 16.6.2021

Naantalin Kirkkopuisto 16.6.2021 klo 16.00–18.30

OHJELMA

Tervetuloa Saaristomeren rannalle,
Suomen kesäpääkaupunki Naantaliin

Kansallisaarteemme tulevaisuus on turvattava
Ympäristöministeri **Krista Mikkonen**

Saaristomeri pois Helcomin Hot Spot -listalta
Ympäristöneuvos **Maria Laamanen**, ympäristöministeriö
Ylijohtaja **Olli Madekivi**, Varsinais-Suomen ELY-keskus

Sellot soivat Saaristomerelle **Fourtune Cello Quartet**

Kommenttipuheenvuorot

Valtiovarainministeri **Annika Saarikko** (video)

Maa- ja metsätalousministeri **Jari Leppä** (video)

Att bo och leva mitt i Skärgårdshavet

Riksdagsledamot **Sandra Bergqvist** (video)

Puheenjohtaja **Juha Marttila**, MTK

Saaristomeri ja Turun Yliopisto Rehtori **Jukka Kola** ja
vararehtori **Mika Hannula**

Saaristomeren tulevaisuus Metsähallituksen näkökulmasta

Luontopalvelujen johtaja **Henrik Jansson**

Saaristomeren tulevaisuuden mahdollisuudet matkailun
kansainvälisen markkinoinnin ja Suomen maakuvan näkökulmasta

Johtaja **Paavo Virkkunen**, Business Finland

Protecting the entire Baltic Sea helps achieving a healthy Archipelago Sea Executive secretary **Rüdiger Stempel**, Baltic Marine Environment Protection Commission (HELCOM)

Yhteenveto ja vastauksia yleisökysymyksiin

Saaristomerien selvityshenkilö, Turun yliopiston rehtori emeritus

Kalervo Väänänen

Saaristoyrittäjän näkökulma

Herrankukkaron kiireapulainen **Pentti-Oskari Kangas**

Saaristomeripalkinnot 2021

Operaatio Ainutlaatuisen Saaristomerien Kiitospalkintojen julkistaminen

Arto Noras & Jaakko Ruola (video) Rakkaamme Saaristomeri

Päätössanat

Varsinais-Suomen liiton hallituksen puheenjohtaja **Ilkka Kanerva**

Marli Natur – mehubaari

Musiikista vastaavat Kalakaverit

Tilaisuuden järjestäjä: Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri

Moderattori projektijohtaja **Kari Veijonen**

Kirkkopuistossa on kutsun saaneille varatut tuolit säädetty turvaetäisyyksiin. Kaikkia koronaohjeita noudatetaan huolella.

KESÄN VIESTINTÄKAMPANJA

Kesän aikana toteutimme yhteistyökumppaniemme kanssa viestintäkampanjan Turun Sanomissa, Maaseudun Tulevaisuudessa ja Suomen Kuvalehdessä.

SAARISTOMEREN TULEVAISUUS ON TURVATTAVA

Vuositikymmenien rehevöitymisestä johtuen Saaristomeri on suuressa vaarassa. Olemme yhdessä turvaamassa maailmassa ainutlaatuisen Saaristomeren puhtaan tulevaisuuden lapsillemme ja lastemme lapsille, saariston nykyisille ja tuleville asukkaille sekä luontoelämyksiä hakeville matkajille niin Suomesta kuin maailman ääriä. Onneksi meillä on Professori Väinänen toimenpidesuunnitelma ja nyt myös maamme hallituksen 29.4.2021 tekemä päätös Saaristomeri-ohjelmasta, jonka tavoite on turvata kansallisaarteemme tulevaisuus. Lue lisää osoitteesta: ainutlaatuinsaaristomeri.fi/ajankohtaista

Tukensa ainutlaatuiselle Saaristomerelle ovat ilmaisseet myös Juha Marttila, Lauri Inna, Pekka Kuusniemi, Tero Hemminki, Heikki Salmela, Olli-Pekka Saario, Olli Aakula, Tom Pippingsköld ja Juha Helokoski...

AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI
www.ainutlaatuinsaaristomeri.fi

Turun Sanomat

SAARISTOMEREN TULEVAISUUS ON TURVATTAVA

Vuositikymmenien rehevöitymisestä johtuen Saaristomeri on suuressa vaarassa. Olemme yhdessä turvaamassa maailmassa ainutlaatuisen Saaristomeren puhtaan tulevaisuuden lapsillemme ja lastemme lapsille, saariston nykyisille ja tuleville asukkaille sekä luontoelämyksiä hakeville matkajille niin Suomesta kuin maailman ääriä. Onneksi meillä on professori Väinänen toimenpidesuunnitelma ja nyt myös maamme hallituksen 29.4.2021 tekemä päätös Saaristomeri-ohjelmasta, jonka tavoite on kansallisaarteemme puhtas tulevaisuus. Lue lisää osoitteesta: ainutlaatuinsaaristomeri.fi/ajankohtaista

Tukensa ainutlaatuiselle Saaristomerelle ovat ilmaisseet myös Juha Marttila, Lauri Inna, Pekka Kuusniemi, Tero Hemminki, Heikki Salmela, Olli-Pekka Saario, Olli Aakula, Tom Pippingsköld ja Juha Helokoski...

AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI
www.ainutlaatuinsaaristomeri.fi

Kuva: Jukka Ruuska

Suomen Kuvalehti

MITÄ KUULUU SAARISTOMERELLE?

Saaristomeren Huippukokous järjestetään tänään 16.6. Naantalissa klo 16.00–18.30.

Kokous juhlistaa maamme hallituksen 29.4.2021 tekemää päätöstä Saaristomerohjelman ja sille asetettavan ministeritason seurantaryhmän perustamisesta. Tilaisuudesta käynnistyy tavoiteohjelma Saaristomeren puhtaan tulevaisuuden turvaamiseksi.

Koko ohjelma on nähtävissä suorana webinaarina www.livekatsomo.fi/saaristomeri ja 17.6. alkaen osoitteessa www.ainutlaatuinen-saaristomeri.fi. Voit myös lähettää sivustollemme omat terveisesi Saaristomeren puolesta.

Osallistu ja vaikuta.

AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI
HUIPPUKOKOUS 2021

SAARISTOMERI KIITTÄÄ!

Upea joukko viljelijöitä on jo osallistunut kipsitalkoihin. Mukana-olonne on tärkeää. Vielä ehtii: kipsinlevitys.fi

OHJELMA

Tervetuloa Saaristomeren rannalle, Suomen kesäpääkaupunkiin, Naantaliin. Kansallisaarteemme tulevaisuus on turvattava, ympäristöministeri **Krista Mikkonen** Saaristomeri pois Helcomin Hot Spot -listalta, ympäristöneuvos **Maria Laamanen**, ympäristöministeriö, ylijohtaja **Olli Madekivi**, Varsinais-Suomen ELY-keskus. Sellot soivat Saaristomerelle, **Fortune Cello Quartet**. **Kommenttipuheenvuorot** Valtiovarainministeri **Annikka Saarikko** (video) Maa- ja metsätalousministeri **Jari Leppä** (video) Att bo och leva mitt i Skärgårdshavet, riksdagsledamot **Sandra Bergqvist** (video) Puheenjohtaja **Juha Marttila**, MTK Saaristomeri ja Turun yliopisto, rehtori **Jukka Kola** ja vararehtori **Mika Hannula** Saaristomeren tulevaisuus Metsähallituksen näkökulmasta, luontopalvelujohtaja **Henrik Jansson** Saaristomeren tulevaisuuden mahdollisuudet matkailun kansainvälisen markkinoinnin ja Suomen maakuvan näkökulmasta, johtaja **Paavo Virkkunen**, Business Finland

Protecting the entire Baltic Sea helps achieving a healthy Archipelago Sea, Executive secretary **Rüdiger Strempel**, Baltic Marine Environment Protection Commission (HELCOM)

Yhteenveto ja vastauksia yleisökysymyksiin

Saaristomeren selvityshenkilö, Turun yliopiston rehtori emeritus **Kalervo Väänänen**

Saaristoyrittäjän näkökulma

Herrankukkaron kiireapulainen **Pentti-Oskari Kangas**

Operaatio Ainutlaatuisen Saaristomeren huomion-osoitusten 2021 julkistaminen, sisältöjohtaja **Jaakko Ruola**

Arto Noras & Jaakko Ruola (video), Rakkaamme Saaristomeri

Päätössanat

Varsinais-Suomen liiton hallituksen puheenjohtaja

Ilkka Kanerva

Marli Natur – mehubaari

Musiikista vastaavat Kalakaverit

Tilaisuuden järjestäjä: Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri, moderaattori projektijohtaja **Kari Veijonen**

Kuva Jaakko Ruola

MITÄ KUULUU SAARISTOMERELLE?

www.ainutlaatuinen Saaristomeri.fi

Naantalin Kirkkopuistossa järjestettiin 16.6.2021 Saaristomeren Huippukokous. Kokous juhlisti maamme hallituksen 29.4.2021 tekemää päätöstä Saaristomerohjelman ja sille asetettavan ministeritason seurantarhymän perustamisesta. Tilaisuudesta käynnistyi tavoiteohjelma Saaristomeren puhtaan tulevaisuuden turvaamiseksi.

Koko ohjelma on nähtävissä Operaatio Ainutlaatuisen Saaristomeren verkkosivuilta. Voit myös lähettää sivustollemme omat terveisesi Saaristomeren puolesta. **Osallistu ja vaikuta.**

AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI
HUIPPUKOKOUS 2021

OHJELMA

Tervetuloa Saaristomeren rannalle, Suomen kesäpääkaupunkiin, Naantaliin

Kansallisaarteemme tulevaisuus on turvattava, ympäristöministeri **Krista Mikkonen**

Saaristomeri pois Helcomin Hot Spot -listalta, ympäristöneuvos **Maria Laamanen**, ympäristöministeriö, ylijohtaja **Olli Madekivi**, Varsinais-Suomen ELY-keskus

Sellot soivat Saaristomerelle, **Fourtune Cello Quartet**

Kommenttipuheenvuorot

Valtiovarainministeri **Annika Saarikko** (video)

Maa- ja metsätalousministeri **Jari Leppä** (video)

Att bo och leva mitt i Skärgårdshavet,

riksdagsledamot **Sandra Bergqvist** (video)

Puheenjohtaja **Juha Marttila**, MTK

Saaristomeri ja Turun yliopisto, rehtori **Jukka Kola** ja

vararehtori **Mika Hannula**

Saaristomeren tulevaisuus Metsähallituksen näkökulmasta,

luontopalvelujohtaja **Henrik Jansson**

Saaristomeren tulevaisuuden mahdollisuudet matkailun

kansainvälisen markkinoinnin ja Suomen maakuvan näkökulmasta,

johtaja **Paavo Virkkunen**, Business Finland

Protecting the entire Baltic Sea helps achieving a healthy Archipelago Sea, Executive secretary **Rüdiger Stempel**, Baltic Marine Environment Protection Commission (HELCOM)

Yhteenveto ja vastauksia yleisökysymyksiin

Saaristomeren selvityshenkilö, Turun yliopiston rehtori emeritus **Kalervo Väänänen**

Saaristoyrittäjän näkökulma

Herrankukkaron kiireapulainen **Pentti-Oskari Kangas**

Operaatio Ainutlaatuisen Saaristomeren huomionosoitusten 2021 julkistaminen, sisältöjohtaja **Jaakko Ruola**
Arto Noras & Jaakko Ruola (video), Rakkaamme Saaristomeri

Päätössanat

Varsinais-Suomen liiton hallituksen puheenjohtaja

Ilkka Kanerva

Marli Natur – mehubaari

Musiikista vastaavat Kalakaverit

Tilaisuuden järjestäjä: Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri, moderaattori projektijohtaja **Kari Veijonen**

Kaikkia koronaohjeita noudatetaan huolella.

Kuva Jaakko Ruola

HYVÄÄ JUHANNUSTA KAIKILLE SAARISTOMEREN YSTÄVILLE

Lisätietoa www.ainutlaatuinensaaristomeri.fi

Voit katsoa Saaristomerien Huippukokouksen, Operaation tekemät aloitteet hallitukselle, hallituksen päätökset, Saaristomerivaikuttajien jäsenet ja miten sinä yrityksesi tai yhteisösi edustajana voit halutessasi liittyä mukaan, Saaristomerivideoita...

Kuva Jaakko Ruola, juhannus 2020 Aspö

Saaristomeri on maailmassa ainutlaatuinen luonto- ja kulttuurikohte. Sen 41 255 saaren ja luodon mosaikki muodostaa maailman suurimman saariston, jonka luonto on monimuotoisinta Suomessa.

Pitkäaikaisesta rehevöitymisestä johtuen sen tulevaisuus on uhattuna.

Hyvä juhannusuutinen on, että maamme hallitus päätti 29.4.2021 perustaa Saaristomeriohjelman ja sille ministeri-tason seurantaryhmän.

Saaristomerien Huippukokouksessa Naantalissa 16.6.2021 kuulumme ministereitä, päättäjiä ja vaikuttajia. Saaristomerien puhtaalle tulevaisuudelle on nyt vahva yhteinen tahtotila ja laajan yhteistyön henki.

HYVÄT SAARISTOMEREN YSTÄVÄT NOSTAKAAMME JUHANNUKSENA MALJA KANSALLISAARTEELLEMME!

Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri on perustettu 2018. Tavoitteena Saaristomerien puhdas ja terve tulevaisuus ja kansallisaarteen tunnettuuden ja arvostuksen kasvattaminen.

Keskeisenä tukijoukkona Operaation työille on toiminut kaksi vuotta sitten perustettu Saaristomerivaikuttajat-verkosto.

AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI

Me allekirjoittaneet Saaristomerivaikuttajat haluamme kiittää Operaatiota hyvästä työstä ja toivottaa omille ystävillemme ja tietysti kaikille Saaristomerien ystäville Hyvää Juhannusta

Frank Schauman & Janne Helin, Schauman Arkkitehdit Oy, **Olli Aakula**, toimitusjohtaja, LähiTapiola Varsinais-Suomi, **Benito Casagrande**, arkkitehti, Oy Casagrandentalo, **Jan Drugge**, myyntipäällikkö, Nordkalk Oy, **Lassi Eskeli**, yrittäjä, Geosynt Oy, **Niilo Hautala**, toimitusjohtaja, Loisto Pro Oy, **Heikki Hedman**, hallituksen puheenjohtaja, Keskusautohalli Oy, **Tero Hemmälä**, toimitusjohtaja, HKScan Oyj, **Juha Helokoski**, toimitusjohtaja, Eekes Granini Finland Oy, **Janne Ikuli**, yrittäjä, Geosynt Oy, **Pekka Jokisuu**, toimitusjohtaja, Kultaranta Resort Oy, **Olli Kallatsa**, tutkimus-, kehitys- ja innovaatiojohtaja, Kiito Family Oy, **Pentti-Oskari Kangas**, Herrankukaro Oy / Höyrylaivosakeyhtiö s/s Ukkopekka, **Timo Ketonen**, toimitusjohtaja, Aboa Advest Oy, **Jukka Kola**, rehtori, Turun Yliopisto, **Juha Kääriä**, yliopettaja, Turun Ammattikorkeakoulu, **Juha Laulkanen**, aluejohtaja, Elisa Oyj, **Kaisa Leivo**, toimitusjohtaja, Turun kauppakamari, **Lasse Lindholm**, yhteyspäällikkö, Keskinäinen vakuutusyhtiö Varma Turun Liikemiesyhdistys ry, **Ilkka Lääkkö**, toimitusjohtaja, Benesol Oy, **Timo Mikola**, toimitusjohtaja, Ihmo Invest Oy, **Jaana Myllyniemi**, toimitusjohtaja, Kiteen Mato ja Multa, **Hanne Mäkelä**, viestintä- ja brändijohtaja, Nordkalk Oy, **Tapani Mönkkönen**, teollisuusneuvos, Kaarina, **Liisa Pietola**, ympäristöjohtaja, MTK, **Rauno Puolimatka**, hallituksen puheenjohtaja, Rausanne Oy, **Aleksi Randell**, toimitusjohtaja, Rakennusteollisuus, **Panu Routila**, hallituksen puheenjohtaja, Syväranta Group, **Jonne Saivosalmi**, toimitusjohtaja, Briiffi Oy / Ground Communications, **Juha Saviluoto**, hallituksen puheenjohtaja, JAS-teknikka Oy, **Tuomas Silvennoinen**, PES-Arkkitehdit Oy, **Vesa Taatila**, rehtori, Turun Ammattikorkeakoulu, **Timo Erik Talvio**, toimitusjohtaja, Donne Oy, **Tom Terinkoski**, toimitusjohtaja, Teknotoimi Oy, **Arto Toikkanen**, toimitusjohtaja, T2H Ihania koteja

JUHANNUSKIRJE VALTIONEUVOSTOLLE 24.6.2021

Kuva Jaakko Ruola, juhannus 2020 Aspö

ARVOISA SANNA MARININ HALLITUS

AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERTY

Arvoisa Sanna Marinin hallitus

Valtioneuvosto teki 29.4.2021 yksimielisesti päätöksen Saaristomeriohjelmasta ja sille ministeritason seurantaryhmän perustamisesta. Tavoitteeksi päätettiin alueen saaminen pois Helcomin Hot Spot -listalta vuoteen 2027 mennessä.

Nyt lausunnonle lähtevä Suomen maaseutuohjelma uudella EU:n ohjelmakaudella on keskeisen tärkeä Hot Spot -tavoitteen saavuttamiseksi.

Seuraavat kolme asiaa ratkaisevat onnistutaanko päätetyssä tavoitteessa:

1. Peltöjen kipsikäsittely tulee saada mukaan maaseutuohjelmaan ei-tuotannollisiin investointeihin. Toimenpiteen toteutus voidaan saada viljelijöille houkuttelevaksi kokonaispalvelun avulla yhden luukun periaatteella. Vaikuttaa nopeasti hyvään suuntaan ja antaa aikaa.
2. Lantafosforin purku ravinneylijäämäisiltä alueilta on mahdollistettava muuttamalla ”Kiertotalouden edistäminen” -toimenpide muotoon, joka edistää lantaravinteiden erotusta, kasvien tarpeen mukaista kohtuullista fosforin käyttöä sekä neitseellisen fosforin korvaamista. Fosfori vie tilannetta pahasti väärään suuntaan.
3. Jos ympäristökorvauksen ehtona aiemmin olleista fosforin lannoitusrajoista luovutaan, samantasoinen sääntely on heti uuden EU-tukikauden alussa 2023 siirrettävä kansalliseen sääntelyyn, koska nykyinen lainsäädäntö johtaa moninkertaiseen fosforin yliannostukseen, mikä vie tilannetta nopeasti väärään suuntaan.

Arvoisat Sanna Marinin hallituksen ministerit

Hyvä Saaristomeriohjelman seurantaryhmä

Mikäli edellä mainittuja asioita ei huomioida Suomen EU:lle syyskuussa lähetettävässä uudessa maaseutuohjelmassa tulevalle EU-ohjelmakaudelle, olemme 9 vuotta (2023–2031) kiinni uudessa kaudessa ja valtioneuvoston päättämä tavoite Saaristomeri pois Helcomin Hot Spot -listalta vuonna 2027 jää lähes varmasti toteutumatta.

Toivommekin, että esittämämme asiat huomioitaisiin siten, ettei hallituksen tekemän päätöksen tavoite vaarantuisi.

Nämä asiat ovat Suomen hallituksen ja eduskunnan päätettävissä!

Saaristomeren Huippukokous Naantalissa 16.6.2021 käsitteli Saaristomeriohjelman käynnistämistä. Kokouksessa vallitsi laaja yksimielisyys ja tahtotila ohjelman tärkeydestä ja sen toimeenpanemisen edistämisestä. Koko kokouksen ohjelma on katsottavissa www.ainutlaatuinensaaristomeri.fi

Turussa, 24. kesäkuuta 2021

Hyvän juhannuksen toivotuksin

Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri

Kalervo Väänänen

Jaakko Ruola

Kari Veijonen

AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI

ELOKUU

Eduskuntaan syntyi kaikkia eduskuntapuolueita edustava kansanedustajien Saaristomeriryhmä, jonka julkistaminen tapahtui 30.8.2021. Olimme alusta alkaen yhteistyössä ja sovimme valmistelevamme ensimmäistä yhteistä tilaisuutta syksyn aikana.

18/10/2021 • AJANKOHTAISTA • TIEDOTTEET

EDUSKUNTAAN PERUSTETTU 30.8.2021 LAAJAPOHJAINEN SAARISTOMERI-RYHMÄ

– AINUTLAATUINEN SAARISTOMERI

Eduskuntaan perustettu 30.8.2021 laajapohjainen Saaristomeri-ryhmä. Operaatiomme toimii yhteistyössä ryhmän kanssa.

Eduskuntaan on perustettu Saaristomeren tilan parantamiseen keskittyvä puoluerajat ylittävä työryhmä. Ryhmässä on perustajajäsenenä kansanedustajia kaikista yhdeksästä eduskuntapuolueesta.

Ryhmän tarkoituksena on edistää järkeviä toimenpiteitä, joilla Saaristomeren valuma-alueen ravinnetilannetta muutetaan siten, että alue poistuu HELCOMin hotspot-listalta vuoteen 2027 mennessä.

Sanna Marinin hallitus on asettanut saman sisältöisen tavoitteen puoliväliriihessään vuonna 2021 ja perustanut Saaristomeri-ohjelman tavoitteen toteuttamiseksi.

Ryhmä aloitti toimintansa tapaamalla ympäristö- ja ilmastoministeri Krista Mikkosen sekä ympäristöministeriön Saaristomeriohjelman asiantuntijoita.

Ryhmä valitsi puheenjohtajakseen kansanedustaja Kai Mykkäsen (kok) ja varapuheenjohtajaksi kansanedustaja Eeva-Johanna Elorannan (sd).

"Meidän tehtävämme on pitää yllä painetta, ettei Saaristomeren saaminen pois ongelmien hotspot-listalta vuoteen 2027 mennessä jää julistukseksi, vaan sen eteen tehdään koordinoitusti töitä ja asetetaan mitattavat välitavoitteet. Emme tarvitse syyllisiä ja vastakkainasettelua vaan ratkaisuja. Kun ravinteet saadaan kiertämään mereen valumisen sijaan, myös ravinnantuotannon asemaa ja kotimaisuusastetta

voidaan parantaa entisestään", Saaristomeri-ryhmän puheenjohtaja Kai Mykkänen sanoo.

"Monista toimenpiteistä huolimatta valuu Saaristomereen edelleen enemmän ravinteita kuin meri pystyy niitä poistamaan. Näin ollen rehevöityminen voimistuu ja pysyy yllä. Pahimmillaan tämä johtaa meren pohjan ja sen eliöstön kuolemaan. Tämän vuoksi tarvitsemme lisää toimia ja yhteistä poliittista tahtoa Saaristomeren tilanteen parantamiseksi. Tätä nyt perustettu ryhmämme tulee yhdessä edistämään", ryhmän varapuheenjohtaja Eeva-Johanna Eloranta toteaa.

Saaristomeri-ryhmä tapaa myös maa- ja metsätalousministeri Jari Lepän tiimeineen. Tarkoituksena on lisäksi koota yhteen Saaristomeren eteen työtä tekeviä järjestöjä ja asiantuntijoita sekä varmistaa heidän viestiensä heijastuminen eduskunnan päätöksissä.

Ryhmän perustajajäseniä ovat Kai Mykkänen, Eeva-Johanna Eloranta, Joakim Strand, Sandra Bergqvist, Aki Linden, Eva Biaudet, Johan Kvarnström, Vilhelm Junnila, Saara-Sofia Siren, Sari Multala, Ilkka Kanerva, Tiina Elo, Eeva Kalli, Mai Kivelä, Antero Laukkanen, Satu Hassi, Anders Adlercreutz, Harry Harkimo ja Juha Sipilä.

Lisätietoja:

Kai Mykkänen, 09 432 3159

Eeva-Johanna Eloranta, 050 523 2309

ELOKUU

KESKUSTELU JA ALOITE SAARISTOMERI-OHJELMAN SEURANTARYHMÄSTÄ

Valtioneuvosto päätti 29.4. asettaa Saaristomeriohjelman edistymiselle ja usean eri ministeriön yhteistyölle ministeritason seurantaryhmän. Pyrimme kiirehtimään asiaa ja kun kuulimme ministeriryhmälle mahdollisesti kutsuttavan asiantuntijajäseniä, teimme asiasta aloitteen asiaa esittelevälle ympäristöministeri Krista Mikkoselle 30.8.2021.

ARVOISA YMPÄRISTÖ- JA ILMASTOMINISTERI KRISTA MIKKONEN
HYVÄ MINISTERIN ERITYISAVUSTAJA ANTTI HEIKKINEN

AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERT

ARVOISA YMPÄRISTÖ- JA ILMASTOMINISTERI KRISTA MIKKONEN HYVÄ MINISTERIN ERITYISAVUSTAJA ANTTI HEIKKINEN

Valtioneuvosto päätti 29.4.2021 perustaa Saaristomeriohjelman ja asettaa ohjelmalle ministeritason seurantaryhmän.

Erityisavustaja Antti Heikkisen kanssa perjantaina 27.8.2021 käymässämme hyvässä keskustelussa tuli esiin, että päätös seurantaryhmästä olisi lähiviikkojen asia.

Seurantaryhmän perustaminen on mielestämme Saaristomeren tavoitteiden saavuttamisen kannalta keskeisen tärkeä asia.

Saaristomerialue on maailmanluokan luontokohde. Meren tilan turvaamisen ohella tulisi huomioida, että alue on biodiversiteetiltään Suomen monimuotoisin.

Alue omaa myös merkittävää tulevaisuuden potentiaalia, esimerkiksi globaalisti ainutlaatuisena luontoelämys/matkailukohteena.

Pidämme tärkeänä, että Saaristomeren tulevaisuutta tarkasteltaisiin kokonaisvaltaisesti samalla kun Saaristomerta uhkaavan rehevöitymisen kierre on saatava kestävästi ratkaistuksi.

Uskomme, että ministeritason seurantaryhmän toiminnalle olisi hyödyllistä nimetä vahvan, korkeatasoisen poliittisen edustuksen avuksi yksi tai useampi laajan kokemuksen omaava asiantuntijajäsen.

ESITÄMME, ETTÄ VALTIONEUVOSTO KUTSUISI SAARISTOMERIOHJELMAN SEURANTARYHMÄN ASiantuntijajäseneksi PROFESSORI KALERVO VÄÄNÄSEN.

Professori Kalervo Väänänen on perehtynyt Saaristomeren tilan juurisyihin ja tarvittavien ratkaisujen mittakaavaan. Hänen selvitystyönsä pääkohdat on esitelty Saaristomeren Sinisessä Kirjassa.

Ilmastonmuutos, maatalouden ja puhtaan suomalaisen ruoan uudet ratkaisut sekä luonnon monimuotoisuuden turvaaminen.

Saaristomeriohjelmasta kestävä kehityksen, kiertotalouden ja vihreän siirtymän kansainvälinen malliesimerkki.

Orgaanisten lannoitteiden valmistukseen investoiminen sekä uusien teknologioiden synnyttäminen fosforin saamiseksi kiertoon.

Luottamuksen syntyessä Saaristomeren meren tilan suunnasta kohti parempaa kroonisen huononemisen sijaan avaisi ovia luontoelämysmatkailun kehittämiseen, tuotekehitykseen, tuotteistukseen ja logistiikkaan. Jo melko lyhyelläkin aikavälillä olisi mahdollisuus synnyttää alueelle uusia työpaikkoja, palveluyrityksiä ja matkailutuloa.

Ehdotamme professori Kalervo Väänäsen valintaa juuri siksi, että kolmen ministeriön, MTK:n ja muiden avaintahojen kanssa toteutettavalle Saaristomeriohjelmalle tulisi alusta alkaen varmistaa kokonaisvaltainen sisältö, jossa tietysti keskiössä on meren tilan parantuminen valtioneuvoston asettaman tavoitteen saavuttamiseksi: Saaristomeri pois Helcomin hot spot -listalta vuoteen 2027 mennessä.

Professori Kalervo Väänäsen asiantuntemuksen ohella haluamme painottaa, että hän on sitoutunut työhön Saaristomeren puhtaan tulevaisuuden puolesta.

Hän on myös vastannut meille 27.8. iltapäivällä esittämäämme kysymykseen myöntävästi:

”Olisitko valmis osallistumaan Saaristomeriohjelman seurantaryhmän työhön lähivuosina, jos sinut siihen kutsuttaisiin”.

Emeritus professori Kalervo Väänänen on toiminut Operaatio Ainutlaatuisen Saaristomeren selvityshenkilönä 1.8.2019 alkaen.

Hän on aiemmin ollut mm. Itä-Suomen yliopiston akateemisena rehtorina 2010–2012,

Turun yliopiston rehtorina 2012–2019, Suomen yliopistojen UNIFI ry:n hallituksen puheenjohtajana 2014–2015 sekä Suomen Akatemian hallituksessa 2004 –2009.

Tällä hetkellä hän vaikuttaa Saaristomeri-asiantuntijuuden ohella Oulun yliopiston hallituksessa sekä Satakunnan korkeakoulutuksen kehittämisen selvityshenkilönä.

Yhteistyöterveisin

Turussa, 30. elokuuta 2021

Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri

Kari Veijonen

Jaakko Ruola

AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI

KAUNIS SYYSKUUN PÄIVÄ SEILIN SAARELLA SAARISTOMERELLÄ

Alfa TV:n Saaristomerohjelman filmatisointi meneillään Seilin saarella.

Kuvassa toimittaja Juha Veli Jokinen aloittamassa ahventen halstrauksen lomassa **Kalervo Väänäsen** haastattelua. Jokisen kädessä on Saaristomeren Sininen kirja ja puheena Väänäsen suunnitelma Saaristomeren puhdistautumisprosessin käyntiin laittamiseksi.

Mukana Alfa TV:n viisihenkisen ryhmän kanssa olivat myös venekipparina **Jaakko Ruola** ja haastateltavina Seilin tutkimusaseman johtaja, professori **Ilari Sääksjärvi**, merentutkija **Jari Hänninen** Turun yliopiston biodiversiteettiyksiköstä ja Saaristomeren elinikäinen ystävä, selotaiteilija, Naantalın Musiikkijuhlien taiteellinen johtaja **Arto Noras**.

Tunnin mittainen ohjelma näytettiin Alfa TV:llä ohjelmasarjassa Kansan kesken 9.11.2021.

AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI

SYYS–LOKAKUU

Syys–lokakuussa kävimme yhteistyökeskusteluja niin loppuvuodesta kuin tulevista kahdesta keskeisen tärkeästä vuodesta 2022–2023.

Hyvän yhteistyön henki vahvistui koko vuoden ajan avainpäättäjien, Varsinais-Suomen liiton johdon, Varsinais-Suomen ELY-keskuksen johdon, MTK:n niin valtakunnan kuin Varsinais-Suomen johdon ja useitten alueemme merkittävimpien yritysten johdon kanssa.

Ilolla voimme myös todeta, että yhteistyö vahvistui ja konkretisoitui maamme johtavien Itämeren puolustajien John Nurmisen säätiön ja Baltic Sea Action Groupin johtojen kanssa.

Syyskuussa sovimme myös eduskunnan kansanedustajien Saaristomeriryhmän kanssa yhteisistä tilaisuuksista loppuvuotena 2021 sekä keväällä 2022.

MARRASKUU (1)

SAARISTOMERI EI VOI ENÄÄ ODOTTAA -SEMINAARI

Marraskuu oli Operaatiolle vilkas kuukausi.
Järjestimme yhteistyössä kuluneen vuoden aikana merkittävästi
kasvaneen vaikuttajaverkostomme kanssa seminaarin
tuliterän Scandic Hotel Hamburger Börsin tiloissa 17.11.2021.

Seuraavassa lisätietoa tilaisuudesta.

SAARISTOMERIVAIKUTTAJIEN SEMINAARI

17.11.2021 klo 08.00–10.00 Scandic Hamburger Börs

SAARISTOMERI EI VOI ENÄÄ ODOTTA!

OHJELMA

Avaussanat, projektijohtaja Kari Veijonen

Tervetuloa Hamburger Börsiin, hotellinjohtaja Mikko Henriksson, Scandic Hotels

Saaristomeri 2030, ensiesitys

Ympäristö- ja ilmastoministeri Krista Mikkosen puheenvuoro (video)

Eduskunnan Saaristomeriryhmän puheenvuoro, ryhmän varapuheenjohtaja, kansanedustaja Eeva-Johanna Eloranta

Videotervehdykset Saaristomerivaikuttajien seminaarin osanottajille:

Puheenjohtaja Juha Marttila, MTK

Professori, Suomen ilmastopaneelin puheenjohtaja Markku Ollikainen

Tulevaisuusprofessori, Dubain tulevaisuusakatemian johtaja Markku Wilenius

Professori, Turun yliopiston emeritus rehtori Kalervo Väänänen esitys Saaristomeren tilanteesta ja sen puhtaan tulevaisuuden tarvittavista toimenpiteistä

Professori, Turun yliopiston biodiversiteettiysikön johtaja Ilari Sääksjärven esitys Saaristomeren luonnon monimuotoisuudesta

Raisio Oyj:n toimitusjohtaja Pekka Kuusniemen puheenvuoro puhtaan suomalaisen ruoan ja puhtaan Saaristomeren yhteistyöstä

Varsinais-Suomen liiton edunvalvontajohtaja Janne Virtasen puheenvuoro

Turun kaupungin puheenvuoro, yhteysjohtaja Pasi Ahola

Saaristomeriystävällinen ravinnekierrätyslaitos Laitilaan, Henrik Lindegren, hallituksen jäsen Munax Oy ja Fertilex Oy

Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri 2022–2023

Keskustelua, puheenjohtajana Operaation sisältöjohtaja Jaakko Ruola

Tilaisuuden päätössanat

AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI

MARRASKUU (2)

SAARISTOMERI KUNTOON -SEMINAARI

Järjestimme yhteistyössä kansanedustajien Saaristomeriryhmän kanssa eduskunnan Pikkuparlamentin auditoriossa seminaarin, jossa erityisaiheena oli Suomen CAP-toimeenpanosuunnitelma EU:lle.

Toisena kärkenä oli asiantuntijoittemme professorien Kalervo Väänäsen ja Ilari Sääksjärven puheenvuorot ja Operaatiomme toiminnan esittely.

OHJELMA

SAARISTOMERI KUNTOON -SEMINAARI Torstaina 25.11.klo 17.00–19.30 Eduskunnan Pikkuparlamentin auditorio

Klo 17.00–17.15	Tilaisuuden avaus eduskunnan Saaristomeriryhmän puheenjohtaja Kai Mykkänen MTK:n puheenjohtaja Juha Marttila Ainutlaatuinen Saaristomeri 2031 -video Osa A: CAP-toimeenpanosuunnitelma Saaristomeriadressin luovutus maa- ja metsätalousministeri Jari Lepälle
17.15–17.40	CAP-toimeenpanosuunnitelma ja Saaristomeri-ohjelma, ministeri Jari Leppä
17.40–17.50	Kommenttipuheenvuorot: Marjukka Porvari (John Nurmisen säätiö) ja Airi Kulmala (MTK)
17.50–18.00	Ministeri Lepän vastaus ja lyhyt Q&A Osa B: Saaristomeri puhtaaksi 2027?
18.00–18.15	Hallituksen Saaristomeri-ohjelma, Ympäristöministeriö tavoite, tilanne nyt, keskeiset toimet ja kysymykset
18.15–18.30	Saaristomeri puhtaaksi ravinteita kierrättämällä, professori Kalervo Väänänen
18.30–18.45	Saaristomeren rooli biodiversiteetissä, professori Ilari Sääksjärvi (Turun yliopisto)
18.45–19.00	Operaatio Ainutlaatuisen Saaristomeren toimenpideohjelma 2022–2023, projektijohtaja Kari Veijonen ja sisältöjohtaja Jaakko Ruola
19.00–19.15	Keskustelu
19.15–19.25	Loppupuheenvuoro, eduskunnan Saaristomeri-ryhmän varapuheenjohtaja Eeva-Johanna Eloranta
19.25	Ainutlaatuinen Saaristomeri -video Tervetuloa!

Eduskunnan Saaristomeri-ryhmä

Operaatio
AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI

MARRASKUU (3)

Eduskunnan tilaisuudessa luovutettiin Adressi valtioneuvostolle, jonka puolesta sen otti vastaan maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä. Luovutuspuheen piti Raisio Oyj:n toimitusjohtaja Pekka Kuusniemi ja luovuttajina hänen ohellaan olivat maakuntajohtaja Kari Häkämies, Turun yliopiston rehtori Jukka Kola, MTK:n Varsinais-Suomen toiminnanjohtaja Paavo Myllymäki sekä Kesko Oyj:n Lounais-Suomen aluejohtaja Lauri Inna. Adressin oli allekirjoittanut 21 alueemme vaikuttajaa mukaanlukien Operaatio Ainutlaatuisen Saaristomeren ydintiimi.

Lisätietoa Adressin teemasta ”Maailman puhtain ruoka ja maailmassa ainutlaatuinen Saaristomeri” seuraavalla sivulla.

ADRESSI SANNA MARININ HALLITUKSELLE 25.11.2021

AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI

Arvoisa maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä

Adressimme tavoitteena on

- Ravinteiden kiertotalouteen siirtymisen edistäminen Suomessa
- Kiertotalonmarkkinoiden synnyn edistäminen ja tuotekehitys
- Maailman puhtaimman suomalaisen ruoan, ruoan alkutuotannon ja elintarviketeollisuutemme brändin vahvistaminen
- Tukea Saaristomerien puhdistusprosessin käynnistymistä valtioneuvoston kevään 2021 kehysriihessä yksimielisesti päättämän Saaristomeriohjelman tavoitteiden mukaisesti

AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI

ADRESSI VALTIONEUVOSTOLLE 25.11.2021

Maailman puhtain ruoka ja maailmassa ainutlaatuinen Saaristomeri

Varsinais-Suomeen on keskittynyt vahva ruoan alkutuotanto ja ruokaa valmistava teollisuus. Samoin alueella on yksi Suomen kansallisista, maailmassa ainutlaatuinen Saaristomeri.

Saaristomerien selvityshenkilön, Turun yliopiston emeritus rehtorin, Kalervo Väänänen selvitystyön mukaan Saaristomerien valuma-alue ja Saaristomeri muodostavat yhdessä ekosysteemin, jossa on alueen tarpeeseen ja meren kantokykyyn nähden liikaa ravinteita. Tilanteen jatkuessa nykyisellään liika ravinnekkuus johtaa Saaristomerien tilan pahenemiseen ja meren pohjan ja ajan myötä koko meren kuolemaan.

Professori Väänänen ratkaisumallin mukaan alueella olevat liit ravinteet tulee saada kiertoon ja mieluiten viedyksi pois alueelta. Toimia meren tilan parantamiseksi on tehty runsaasti eri sektoreilla, mutta nämä toimet eivät ole olleet riittäviä. Varsinais-Suomessa on vahva tahtotila ja nyt tarvitaan riittävät panostukset ravinteiden kiertotalouteen siirtymiselle.

Me allekirjoittaneet näemme sen, miten tärkeitä koko Suomelle ja erityisesti Varsinais-Suomelle ovat maailman puhtain ruoka ja ainutlaatuinen, puhdas Saaristomeri. Ravinteiden tehokkaan kierrätyksen avulla molemmat tavoitteet, puhdas ruoka ja puhdas Saaristomeri, ovat tulevaisuudessa mahdollisia.

Me alueen toimijat olemme valmiita antamaan oman vahvan panoksemme yhdessä valtiovalan tuella toteutettavalle kokonaisratkaisulle.

CAP-ratkaisut ovat loppusuoralla. Pidämme erittäin tärkeänä, että nyt tehtävät ratkaisut tähän liittyen ovat sellaisia, että ne edesauttavat ravinteiden kiertotalouteen siirtymistä ja Saaristomerien puhdistusprosessin käynnistymistä pääministeri Marinin hallituksen puoliväliiressä tehtyjen päätösten mukaisesti.

Helsingissä 25. marraskuuta 2021

Olli Aakula Toimitusjohtaja, LähiTapiola, Varsinais-Suomi	Paavo Myllymäki Toiminnanjohtaja, MTK-Varsinais-Suomi
Minna Arve Pormestari, Turun kaupunki	Patrik Nygrén Kaupunginjohtaja, Parainen
Juha Helokoski Toimitusjohtaja, Eckes Granini Oy	Panu Routila Hallituksen puheenjohtaja, Oriola Oy
Tero Hemmilä Toimitusjohtaja, HKScan Oy	Jaakko Ruola Sisältöjohtaja, Ainutlaatuinen Saaristomeri
Kari Häkämies Maakuntajohtaja, Varsinais-Suomen liitto	Olli-Pekka Saario Toimitusjohtaja, OP Turun Seutu
Lauri Inna Aluejohtaja, Lounais-Suomen Kesko	Heikki Salmela Hallituksen puheenjohtaja, Burger-In Oy
Pekka Jokisuu Toimitusjohtaja, Kultaranta Resort Oy	Vesa Taatila Rehtori, Turun Ammattikorkeakoulu
Jukka Kola Rehtori, Turun yliopisto	Janne Torikka Toimitusjohtaja, Munax Oy
Pekka Kuusniemi Toimitusjohtaja, Raisio Oy	Kari Veijonen Projektijohtaja, Ainutlaatuinen Saaristomeri
Mikael Lindfelt Vt rehtori, Åbo Akademi	Kalervo Väänänen Rehtori, emeritus, Turun Yliopisto
Laura Leppänen Kaupunginjohtaja, Naantali	

AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI

JOULUKUU

Valtioneuvosto teki tärkeitä pitkävaikutteisia päätöksiä kokouksessaan 16.12.2021. Päätökset koskettavat läheisesti Saaristomeren tulevaisuutta. Julkistamisen yhteydessä molemmat avainministerit, maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä sekä ympäristöministeri Emma Kari korostivat, että Saaristomerohjelmaan on sitouduttu ja Saaristomerestä pidetään huolta.

Lisätietoa seuraavalla sivulla.

21/12/2021 • AJANKOHTAISTA

SAARISTOMERI HUOMIOITU VALTIONEUVOSTON 16.12.2021 TEKEMISSÄ PÄÄTÖKSISSÄ

– AINUTLAATUINEN SAARISTOMERI

Valtioneuvosto on tehty kaksi isoa päätöstä, joissa huomioidaan Saaristomeren tulevaisuus.

Hallitus hyväksyi torstaina Suomen kansallisen suunnitelman EU:n yhteisen maatalouspolitiikan ohjelmakaudelle 2023-2027. Suomen suunnitelma toimitetaan seuraavaksi EU:n komission arvioitavaksi ja hyväksyttäväksi. Maatalousministeri Jari Leppä (kesk) kiitteli kansallista suunnitelmaa tasapainoiseksi kokonaisuudeksi: "Me nostamme merkittävästi maatalouden ilmastokunnianhimoa ja huolehdimme myös ainutlaatuisesta Saaristomerestä", Leppä sanoi.

Hallitus päätti torstaina myös merenhoitosuunnitelmista.

Meren rehevöitymistä torjutaan vähentämällä kuormitusta maalla toimilla, jotka on esitetty vesienhoitosuunnitelmissa. Lisäksi merenhoitosuunnitelmassa esitetään uusia toimia muun muassa alusten jätevesipäästöjen sekä saariston ja rannikkoalueiden erikoiskasvintuotannon ja turkistuotannon hajakuormituksen vähentämiseksi.

"Hallitus on sitoutunut myös Saaristomeri-ohjelmaan. Sen avulla Saaristomeren valuma-alueella vähennetään maatalouden ravinnekuormitusta siten, että se voidaan vuoteen 2027 mennessä poistaa Itämeren suojelukomission ylläpitämältä suurimpien kuormittajien listalta. Suomi toteuttaa myös Itämeren suojelukomission kaikkien rantavaltioiden yhteistä uutta Itämeren toimintaohjelmaa vesienhoitosuunnitelmien ja merenhoitosuunnitelman toimilla", ministeri Kari sanoo.

Suomen meriympäristön hyvä tila tarkoittaa puhtaita vesiä, monimuotoista luontoa, elinvoimaisia kala- ja lintukantoja, roskattomia rantoja sekä ympäristömyrkköjen ja niiden vaikutusten vähenemistä.

Suomen kaikki merialueet ovat rehevöityneitä ja ilmastonmuutos uhkaa pahentaa tilannetta. Meriluonnon monimuotoisuuden tila on heikko varsinkin Suomenlahdella ja Saaristomerellä. Esimerkiksi itämerennorppa, monet merilinnuista ja useat pohjan elinympäristöt ovat heikossa tilassa.

AINUTLAATUINEN

SAARISTOMERI

TAMMIKUU 2022

Hyvä uutinen Saaristomerelle heti uuden vuoden aluksi.

Maakuntahallitus kutsui yksimielisellä päätöksellään kokouksessaan 24.1.2022 Kalervo Väänäsen selvityshenkilöksi, tehtävänä selvittää Saaristomeren tilan parantamiseen tähtäävää organisoitumista. Ohessa ote asiasta Varsinais-Suomen liiton verkkosivuilta.

Yhteistyö- ja verkostotoiminta

Yhteistyö- ja verkostotoiminta

Maakuntahallitus 24.1.

25.01.2022

Kalervo Väänänen selvittämään Saaristomeren tilan parantamiseen tähtäävää organisoitumista

Maakuntahallitus päätti kutsua Turun yliopiston entisen rehtorin, professori Kalervo Väänänen Saaristomeren tilan parantamiseen tähtäävää organisoitumisen selvitystyön tekijäksi. Selvitystyön tavoitteellinen valmistumisajankohta on toukokuu 2022.

Valtioneuvosto päätti keväällä 2021 Saaristomeren ohjelman käynnistämisestä. Saaristomeren hyvää tilaa tavoittelevia toimijoita on paljon, mutta toimenpiteiden yhteensovittaminen ei ole tehokasta. Parantamistoimenpiteiden vaikuttavuus on jäänyt vaatimattomaksi ja kustannustehokkuus vähäiseksi. Selvitystyössä on tarkoitus arvioida eri toimijoiden rooleja niin alueellisesti kuin kansallisesti sekä vertailla erilaisia organisoitumismuotoja. Organisoitumisen tulee tukea tehokasta Saaristomeren ohjelman toimeenpanoa, edistää tarvittavaa tutkimusyhteistyötä sekä viestintää ja edunvalvontaa.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen johdolla on valmistunut selvitys maatalouden hajakuormituksen hallinnan pullonkauloista. Kesään 2022 mennessä laaditaan lisäksi tiekartta tarvittavien toimenpiteiden toteuttamiseksi. Tiekartta sisältää toteutussuunnitelman vesien ja merenhoidon suunnittelussa esitetyjen maatalouden vesiensuojelutoimenpiteiden toteuttamiseen, mukaan lukien rahoitusmahdollisuudet ja toteutuksesta vastuulliset tahot. Saaristomeren ohjelmaa on tarkoitus tämän jälkeen laajentaa koskemaan kaikkea ihmistoiminnasta peräisin olevaa vesistöihin ja mereen kohdistuvaa kuormaa. Toimintaa on laajennettava myös jo vesistöissä olevan kuormituksen vähentämiseen ja sisäisen kuormituksen hallintaan.

Maakunnallisesti Saaristomereen liittyviä toimijoita ovat mm. Saaristomeren ja sen valuma-alueen kunnat, maakunnan liitto, korkeakoulut, tutkimuslaitokset, ELY-keskus, yhdistykset, säätiöt, järjestöt (esim. Centrum Balticum, Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeren, John Nurmisen Säätiö, Baltic Sea Action Group, Proagria.). Ja kansallisia toimijoita mm. valtioneuvosto, ministeriöt (YM, MMM, TEM), Suomen ympäristökeskus, Luonnonvarakeskus, Metsähallitus, etujärjestöt (mm. MTK), Eduskunnan saaristomerenryhmä.

Lisätietoja: Edunvalvontajohtaja Janne Virtanen, p.040 583 6950, professori Kalervo Väänänen puh. 040 701 1303

ADVISORY BOARDIMME KOKOONTUI 1.2.2022

Operaation Ainutlaatuisen Saaristomeren pääyhteistyökumppanien Advisory Boardin kokouksessa keskusteltiin alkaneen vuoden yhteistyöstä ja Operaation strategiasta ja tavoitteista 2022–2023.

Kuvassamme kuuntelemme kokouksemme etävieraan, vuorineuvos Reijo Karhisen esitystä kiertotalouden ratkaisevasta merkityksestä ekologisessa jälleenrakentamisessa. Luonnonvarojen kulutus on tullut tiensä päähän. Ympäristöhaasteisiin vastaminen tulee olemaan tärkein talouskasvun ajuri maailmassa. Karhinen puhui myös miten suomalainen ruoka tekee hyvää – meille kaikille.

Reijo Karhisen vahvaa puheenvuoroa kuuntelemissa oikealta Jaakko Ruola, toimitusjohtaja Matti Nyfors Munax Oy:stä, toimitusjohtaja Juha Helokoski ja kaupallinen johtaja Torsti Hurmerinta Eckes Granini Finland Oy:stä, toimitusjohtaja Pekka Kuusniemi Raisio Oy:stä, toimitusjohtaja Olli Aakula LähiTapiola Varsinais-Suomesta, Kalervo Väänänen, kauppaneuvos Olli-Pekka Saario Osuuspankista ja Operaation markkinointipäällikkö Lotta Bastman.

Operaatio Ainutlaatuinen Saaristomeri

Lisätiedot

www.ainutlaatuinensaaristomeri.fi

Kari Veijonen

projektijohtaja

0500 824 605

kari.veijonen@veijonenconsulting.fi

Jaakko Ruola

sisältöjohtaja

0400 317 585

jaakko.ruola@kolumbus.fi

AINUTLAATUINEN
SAARISTOMERI